

Menekülsorsok idegenben

Otthon csak egy van

Teadélután a közösségi központban

Február 24-én kitört az orosz–ukrán háború, amely évtizedek óta nem tapasztalt gazdasági válságot idézett elő. A világ megmozdult, megváltozott. A fegyveres konfliktus miatt többmillióan hagyták el Ukrajnát. Mint ismeretes, sokan a szomszédos Románián keresztül menekültek nyugatra, többben csupán néhány napot maradtak az országban, de voltak, akik huzamosabb időre letelepedtek. Megyénket az országba lépő átlagnál kevesebben választották. Inkább továbbutazá-

suk állomásaként szálltak meg nálunk, de vannak, akik még mindig itt tartózkodnak. Sorsukról, ittlétükről a hatóságok, civil szervezetek és jóakarók gondoskodnak.

Vajda György

(Folytatás a 4. oldalon)

Fotó: Vajda György

**A NÉPÚJSÁG-
falinaptár
kapható
az újságárusoknál**

**Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!**

**Rénszarvasszán
helyett motorral
érkezett a Mikulás**

Nem mindennapi élményben volt részük vasárnap délután a Marosvásárhely főterére látogató gyerekeknek, ugyanis a Mikulás a rénszarvasszánját ezúttal motorra cserélte, sőt nem is egy, hanem több mint tíz Mikulás robbogott be két keréken a Színház térré.

2.

**242 km kerék-
párútra pályázik
Maros megye**

A Fejlesztési Minisztérium több mint 3000 kilométer biciklút megépítését finanszírozza az országos helyreállítási alapról.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas

ügyfele számára:

50%-os

kedvezményrel kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2022. november 10. és december 31. között.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

Aktuális

Mutató a boldogtalansághoz

Kaáli Nagy Botond

Hétfő este lepilinkézett az első idei hó, kedd hajnaltól reánk ült a hideg, hangolódunk a karácsonyra, az ünnepekre, az ajándékozás idejére, az év egyik legszebb időszakára. Sokaknak jelent az öröm mellett némi ürömet is ez az időszak, hiszen előfordul: hiába próbáljuk széppé tenni az ünnepeket, ha a háttérben ott kísértenek az átkos anyagiak (illetve azok hiánya) – ez pedig az idén a tavalyi helyzethez is hangsúlyosabb. Hogy mi okozta, annak számos oka van, de tény: rekordot döntött az éves inflációs ráta, amely novemberre elérte a tavalyihoz mért 16,8 százalékot. Az Országos Statisztikai Intézet (INS) tegnapi adatai szerint az októberi, csökkenést mutató (15,9 százalékról 15,3 százalékra) trendet követően az infláció ismét megugrott, és novemberre elérte a majdnem 17 százalékot. Leginkább az élelmiszerek drágultak meg, átlagosan 21,55 százalékkal, a nem élelmiszeripari termékek átlagosan 16,17 százalékkal. A legnagyobb árnövekedést a cukor (62%) érte el, ezt követi a villamos energia (47%), a vaj (43%), az olaj (40%), a gázenergia (37%), a liszt (34%), a túró (32%), a tehéntej (31%), a tojás (30%) és a kenyér (26%). Az üzemanyag ára 19,24 százalékkal növekedett, a víz- és szemétszolgáltatás 21,54 százalékkal.

Mindeközben, a hivatal adatai szerint az országos nettó átlagjövedelem is 13,1 százalékkal nőtt 2021 októberétől. 2022 októberében a bruttó országos átlagkereset 6461 lej, a nettó 4008 lej.

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

14., szerda
A Nap kel
7 óra 58 perckor,
lenyugszik
16 óra 35 perckor.
Az év 348. napja,
hátravan 17 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhős idő
Hőmérséklet:
max. 2 °C
min. -3 °C

Isten éltesse!

Ma SZILÁRDA,
holnap VALÉR napja.
VALÉR: latin nemzetiségű név rövidüléséből keletkezett, jelentése: erős, egészséges.

❁ ❁ ❁

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. december 13.

1 EUR	4,9314
1 USD	4,6821
100 HUF	1,2008
1 g ARANY	268,8660

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

A Látó díjátadó ünnepe

Idén harmincegyedik alkalommal osztja ki a Látó szépirodalmi folyóirat szerkesztősége a lapban publikált szerzők közül válogatva évzáró nívódíjait. Harminc év alatt közel száz alkotó vehette át vers, próza, esszé és debüt kategóriában a pénzjutalommal járó elismerést. A nívódíj 2019-től az 1000 dollárral járó Jackovics-díjjal bővült, amelyet a legjobb dráma szerzőjének oszt ki a szerkesztőség. A nívódíjak átadására december 15-én, csütörtökön 19 órától kerül sor a marosvásárhelyi Bernády Házban. 2022-ben Ármeán Otília, Borsodi L. László, Fischer Botond és Szabó K. Attila veheti át a Látó-nívódíjjal járó pénzjutalmat. A Jackovics-díj idei nyertes Szántó T. Gábor. Az est házigazdája Vida Gábor. Laudációt mond: Codău Annamária, Demény Péter, Láng Zsolt és Szabó Róbert Csaba. Az eseményen részlet hangzik el Szántó T. Gábor A zsidó kutya című drámájából.

Karácsonyi hangverseny a Kultúrpalotában

A hónap harmadik hetében kezdődik a Musical Celebration of Christmas fesztivál. December 15-én, csütörtökön a Marosvásárhelyi Filharmonia hangversenyén Bogányi Gergely (Magyarország) előadóművész zongorázik, Samodai Bence János (Magyarország) trombitán játszik, valamint György Levente bariton, a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia menedzsere énekel. Jegyek a filharmonia jegypénztáránál és online az Eventbook honlapján kaphatók.

Betlehemes hercegecske – ünnepváró előadás

Betlehemes hercegecske című rendkívüli ünnepváró előadására hívja közönségét a Maros Művészegyüttes december 16-án, pénteken 19 órától a kövesdombi színházba. Az előadás az adventi várakozás meghitt hangulatát mutatja be dalokkal, táncokkal, népszokásokból ihletődött jelenetekkel, olyan vallásos és világi momentumokkal, amelyek felkészítik a lelket karácsony ünnepére. A különleges összeállításban gregorián éneket, magyar és cigány kántálókat, karácsonyi kórusművet és szavalatot is hallhat a nagydémű, és természetesen nem maradnak el a fergeteges néptáncjelenetek sem.

Felhívás digitális kiállításon való részvételre

A Studium–Prospero Alapítvány idén ismét bemutatkozási lehetőséget szeretne teremteni azon egészségügyi dolgozóknak, akik hivatásuk, szakmájuk művelése mellett szabadidejükben alkotótevékenységet is folytatnak valamely kreatív dekoratív, képző- és iparművészeti ágazatban, felöltődés, illetve kikapcsolódás céljából. Az alkotó orvosokat, gyógyszerészeket, asszisztenseket olyan oldalukról kívánják bemutatni, amely a nagyközönség előtt kevésbé ismert. A tárlat évenkénti megszervezésével hagyományt kívánnak teremteni. Jelentkezési határidő: január 2. Technikai, formai és tematikai megkötés nincs. A beérkező alkotások reprodukciói helyet kapnak a Studium Hub látványkavézójában január 15–22. között, a Kultúra hete programsorozat részeként megtekinthető tárlaton, melynek ünnepélyes megnyitójára a román kultúra napján, január 15-én kerül sor. A művek a kávézó falain elhelyezett digitális képernyőkhöz kerülnek bemutatásra. Az érdeklődők további információkat az office@studium.ro e-mail-címen vagy a 0745-367-616-os telefonszámon kérhetnek.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Gyermekotthonokba juttatják el a látogatók adományait

Rénszarvasszán helyett motorral érkezett a Mikulás

Nem mindennapi élményben volt részük vasárnap délután a Marosvásárhely főterére látogató gyerekeknek, ugyanis a Mikulás a rénszarvasszánját ezúttal motorra cserélte, sőt nem is egy, hanem több mint tíz Mikulás robogott be két keréken a Színház térre. Az immár harmadik alkalommal megszervezett Motoros Mikulás eseménynek azonban, azon túl, hogy igen látványos, és örömet szerez az aprónépnek, jótékonyági célja is van, hiszen a főterre látogatók által hozott ajándékokat összegyűjtötte a sok fehér szakállú, és a napokban eljuttatják olyan gyerekekhez, akikhez nem volt túl bőkezű a sors.

Menyhárt Borbála

A jó hangulatú Motoros Mikulás eseményt Kacsó Bodó Csaba harmadszor szervezte meg Marosvásárhelyen, és egyértelműen kijelenthető, hogy az idei volt a legsikeresebb: idén csatlakozott a legtöbb motoros az akcióhoz, mintegy 18, ünnepi díszbe öltöztetett motor sorakozott fel a Színház téri karácsonyfa mellett, gazdáik pedig Mikulásruhába bújva örvendeztették meg az arra látogató gyerekeket. Mi több, a Mikulás segítői sem maradtak távol, akadt motoros, aki rénszarvassá öltözött, illetve egy két keréken érkező fiatal hölgy is csatlakozott a csapathoz, Mikulás néni bőrébe bújva. A gyerekek körében óriási sikert arattak a motoros Mikulások, mindenki szeretett volna fotózni velük, sőt az apók még azt is megengedték nekik, hogy felpattanjanak a kétkerekű járműveikre, és persze a közös fotó mellé egy-egy cukorka, apró csoki is előkerült a fehér szakállúak méretes zsebéből, valamint a piros putnyokból. De gyakran nem is kellett az édesség, a legkisebbeknek már az is élmény volt, hogy magához ölelte őket a Mikulás.

Kacsó Bodó Csaba fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy azon túlmenően, hogy látványos és jó hangulatú a rendezvény, mélyebb üzenete is van: a gyerekeket arra szeretné ösztönözni, hogy megtapasztalják az adakozás örömeit, azt, hogy kapni jó, de adni még jobb érzés, és ha nekik sok játékuk, édességük van, azt osszák meg másokkal, olyan társaikkal, akik nem olyan szerencsésnek, mint ők, és a Mikulás segítségével juttassák el az ajándékaikat a nélkülöző gyermekeknek. Az idei esemény ezen a téren is az eddigi legsikeresebbnek bizonyult, hiszen nagyon sok csomagot sikerült összegyűjteniük a motoros Mikulásoknak. Úgy tűnik, sokan tudtak a jótékonyági akcióról, így fel-

Fotó: Szócs Ottó

készülve érkeztek, családok kisebb-nagyobb gyerekekkel sétáltak arra, és helyeztek a fa alá édességsomagot vagy egy-egy jókora szatyorban már nem használt játékot, de olyan is akadt, aki vadonatúj kisautót, babát vásárolt, hogy örömet szerezzen a nehéz helyzetben élő gyerekeknek.

A Színház téren töltött közel két óra után a Mikulások hangos dudaszóval, fényekben pompázó motorjaikon végigvonultak a város lakónegyedein, integettek az utcákon lévő gyalogosoknak, valamint az ablakból kikandikáló gyerekeknek. A Promenada és a Shopping City bevásárlóközpontok parkolójában, valamint a Vár sétányon egy rövid időre megállt a lelkes kis csapat, lehetett fotózni a fehér szakállúakkal, cukorkát osztogattak, sőt a várban az egyik Mikulás tánca is perdült a korcsolyapálya mellett állodogáló gyerekekkel.

A Motoros Mikulás eseményen összegyűjtött adományokat a napokban juttatják el gyermekotthonokba, szerda délután elsőként a marosvásárhelyi Lídia otthon lakóit örvendeztetik meg játékokkal, édességekkel.

RENDEZVÉNYEK

Kiállítással állítanak emléket Bernády Györgynek

A Maros Megyei Múzeum nagyszabású Bernády György-kiállítást készít elő 2023 folyamán a Kultúrpalotában, mely által méltó emléket szeretne állítani a polgármester korszakos tevékenységének. Az új kiállítás a közéleti szereplőt és az embert helyezi fókuszpontba, korszakokon átívelő kapcsolati hálóin keresztül mutatva be az országos és a helyi politikust, a műpártolót, a szabadkőművest, az amerikai utazót, a férjét és az apát. A kiállítás előkészítése során nemcsak az új tudományos kutatásokra kívánnak támaszkodni, be szeretnék vonni a folyamatba a múzeum látogatóit is, ugyanis értük, nekik készül ez a kiállítás is. Ezért felkérjük marosvásárhelyieket, az érdeklődőket és a támogatókat, hogy

amennyiben Bernády György személyéhez vagy korához köthető fényképfelvétel, irat, rajz, tárgy van a tulajdonukban, és hajlandók azt megmutatni a múzeum munkatársainak, valamint a nagyközönségnek, keressék fel az intézményt. A gyűjtőkampány 2023. január 31-ig tart.

Bolond Istók a Spectrum Színházban

Petőfire emlékeznek 16-án, pénteken este 7 órától a színház művészei a Bolond Istók című drámai költeménnyel. Rendező Török Viola. A produkcióban a költői és vándorszínész kora, korai verselése, levelei, szerelmének és költészetének beteljesülése és a forradalmi eszmékkel átfűtött hazafias versei köszönnek vissza zenés-játékos formában. A produkció időtartama 70 perc. Jegyek elővételben vagy előadás előtt vásárolhatók. Tel: 0744-301-875.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tovább növekedett az infláció novemberben

Az októberi megtorpanás után tovább nőtt novemberben az inflációs ráta Romániában, amely éves szinten elérte a 16,8 százalékot.

A statisztikai intézet keddi jelentése szerint októberhez képest 1,3 százalékkal drágult a fogyasztói kosár. Októberben átmenetileg 15,3 százalékra lassult az éves infláció a szeptemberi 15,9 százalékról.

Idén (tavaly decemberhez képest) eddig 15,9 százalékkal emelkedett a fogyasztói árindex.

Tavaly novemberhez képest az élelmiszerek fogyasztói ára 21,5 százalékkal emelkedett, a nem élelmiszereké 16,2 százalékkal nőtt, míg a szolgáltatások 9,5 százalékkal drágultak. Az élelmiszerek közül a legnagyobb mértékben a cukor (62 százalékkal), a vaj (43 százalékkal), az étolaj (41 százalékkal) és a burgonya (40 százalékkal) drágult az utóbbi évben. A szolgáltatások között a villamos energiánál tavaly november óta 47,2 százalékos áremelkedéssel, míg a földgáz-szolgáltatásnál 37,6 százalékos drágulással számolt a statisztikai intézet azzal a megjegyzéssel, hogy az energiahordozóknál a kormány ársapka-rendeletében megszabott hatósági árat vették alapul.

Az utóbbi évben csak a postai szolgáltatások és a telefonlőfizetések terén nem emelkedtek az árak. (MTI)

Az EU jóváhagyta az Ukrajnának szánt 18 milliárd euró összegű támogatást

Az Európai Unió Tanácsa megállapodásra jutott arról a jogalkotási csomagról, amely lehetővé fogja tenni az EU számára, hogy 2023-ban 18 milliárd euró összegű pénzügyi segítséget nyújtson Ukrajna számára hitelfelvétel segítségével – tájékoztatott az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét beöltő Csehország uniós mellé rendelt állandó képviselője Twitter-oldalán kedd hajnalban.

A tanácsi tájékoztatás szerint a támogatási csomag strukturális megoldást szolgáltat Ukrajna 2023-as finanszírozási szükségleteinek fedezésére.

A hitel az Európai Bizottság javaslata szerint az alapvető közszolgáltatások biztosítására, például iskolák, kórházak működtetésére vagy a kitelepítettek lakhatásának megoldására, a makrogazdasági stabilitás megőrzésére és az Oroszország által elpusztított létfonosságú infrastruktúra helyreállítására fordítható. A hitelösszeg az Ukrajna számára havonta szükséges 3-4 milliárd euró mintegy felét biztosítja 2023 folyamán.

A kölcsön forrását az uniós pénzügyi piacokról szerzi be, és részletekben, negyedévenként biztosítja Ukrajna rendelkezésére. A kölcsön folyósítása feltételek teljesítéséhez kötött. Kifizetéséhez Ukrajnának meg kell erősítenie intézményrendszerét, és fel kell készítenie azt a helyreállításra és az uniós tagság felé vezető útra. A feltételek között antikorrupciós intézkedések, igazságügyi reformok, a jogállamiság tiszteletben tartása, jó kormányzás és az intézmények modernizációja szerepel. A reformok alakulását az Európai Bizottság minden egyes utalás előtt ellenőrzi majd.

A hitelekre 10 éves türelmi idő fog vonatkozni. A kamatköltségek nagy részét a tagállamok fogják fedezni. A hitelfelvétel garanciáit vagy az uniós költségvetés, vagy a tagállamok biztosítják majd.

A jogalkotási csomag egy részét, a költségvetési rendelet módosítását az uniós pénzügyminiszterek Tanácsa (Ecofin) december 6-i ülése keretében már elfogadta – közölte.

Az orosz-ukrajnai háború február 24-i kezdete óta az uniós és tagállamai 19,7 milliárd euró támogatást nyújtottak Ukrajnának, amelynek nagy része makroszintű pénzügyi támogatásként jutott el az országba. (MTI)

Ország – világ

Elfogadták a 2023-as költségvetés sarokszámait

Döntő fórumként elfogadta keddi ülésén a képviselőház a jövő évi állami költségvetés sarokszámait rögzítő törvény tervezetét. A jogszabályjavaslatot pénteken iktatta a parlament, elfogadása megelőzi a jövő évi költségvetés tervezetét. A törvénytervezet értelmében a jövő évi GDP-arányos költségvetési hiányt 4,40 százalékra becsülik, az állami bérkiadások pedig a GDP 8,2 százalékát teszik majd ki. 2024-re 2,95 százalékos államháztartási hiánnyal és 7,9 százalékos bérkiadásokkal számolnak. A GDP-arányos államadósság felső határát 49,8 százalékban szabták meg 2023-ra. A törvényjavaslatot a szenátus már elfogadta. (Agerpres)

Újabb jogszabály a borralaló megadóztatásáról

Újabb törvényt fogadott el kedden a képviselőház a borralaló megadóztatásáról, miután 2015-ban néhány hónap után visszavontak egy hasonló jogszabályt. A nagy többséggel megszavazott, kizárólag a vendéglátásra vonatkozó törvény alapján tízszaalékos jövedelemadóval fogják terhelni a vendég által adott borralalót. Az adó visszatartása a munkáltató dolga, aki a fennmaradó 90 százalékot – belső szabályzatok által előre meghatározott módon – kiosztja az érintett alkalmazottaknak. A könyvelésben a borralaló „tartozásként” jelenik meg, a cég adóterheit nem növeli. A borralaló számára a vendéglátóhelyeknek külön rovatot kell fenntartaniuk a vendégnek átnyújtandó számlán, összegét (vagy arányát) pedig a vendég hivatott meghatározni. A borralaló értéke a fogyasztás értékének 0 és 15 százaléka között változhat. A jogszabályt elvileg 2023. január elsején lép hatályba, amennyiben addig kihirdeti az államfő. (MTI)

Az EP visszavonta Eva Kaili alelnöki megbízását

Az Európai Parlament keddi strasbourgji plenáris ülésén a korrupció vádjával jelenleg vizsgálati fogságban lévő Eva Kaili alelnöki megbízásának megszüntetése mellett döntött. A szociáldemokrata görög képviselő párttagságát az uniós parlament Európai Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége nevű frakciója hétfőn felfüggesztette, az alelnöki megbízásának megszüntetéséről szóló döntést pedig 625 szavazattal, egy ellenszavazat és két tartózkodás mellett fogadta el az EP. (MTI)

A holland nagyvárosokban nem közvetítik nyilvánosan a Marokkó–Franciaország elődöntőt

Négy holland nagyváros egyikében sem közvetítették nyilvánosan a katarai labdarúgó-világbajnokság szerdai Franciaország–Marokkó mérkőzését, mert az afrikai válogatott korábbi győzelmeit követően zavargások törtek ki – írta az NITimes hírportál kedden.

Amszterdam a közbiztonságra hivatkozva nem engedélyezte a mérkőzés nyilvános közvetítését. „A békés szurkolók sincsenek biztonságban a randalírozóktól” – magyarázta a döntést Femke Halsema polgármester. Az amszterdami rendőrség várhatóan kockázatos területnek nyilvánítja a város több részét, ez pedig felhatalmazza a hatóságokat, hogy feltartóztassák és megmotozzák a járőreket.

A hágai önkormányzat szóvivője szerint a bajkeverők a békés szurkolói tömeget használják fedezékként, a túlszűfolt területeken nehéz őket szétválasztani. A város azon területein, ahol a korábbi zavargások kitörték, szigorított ellenőrzéseket tart a rendőrség.

Utrecht és Rotterdam vezetése már korábban, a zavargások kitörése előtt döntött arról, hogy nem engedélyezi a vb-elődöntő nyilvános vetítését.

Múlt szombaton több tucatnyi embert vettek őrizetbe a rendbontásba torkolló ünneplés során, miután Marokkó legyőzte Portugáliát a labdarúgó-világbajnokság negyedöntőjében, ezzel az első afrikai ország lett, amely bejutott a világbajnokság elődöntőjébe. (MTI)

Erről jut eszembe

Itt már mindenki Petőfi Sándor. Egy manapság népszerű rapslágertől kölcsönöztem a kezdő mondatot, és nem azért, mert vasárnap újra hallottam a tévében, hanem mert szak-szerű tömörséggel egy aktuális jelenség lényegére tapint. És ezzel vissza is tértem múlt szerdai jegyzetem témájára. Nem állt szándékomban, de a Sepsiszentgyörgyre tervezett Petőfi-szobor ügye, a „botrányos” jelzőt és minősítést is kiváltó pályázati döntés, illetve az azt övező ellentmondásos véleményáradat a közösségi médiában jóval túllépte a helyi keretet, reakcióra késztetve az „ügyben” érintett hivatalosságokat, egyben szélesebb körű általánosítások felé tágítva a problémát. Röviden: nagyon sok embernek nem tetszik a nyertes pályamű, a győztes szobrász szoborterve nem olyanok ábrázolja a költőt, amilyennek Őt az egykori tankönyvekben vagy más kiadványokban ábrázolták, s ennek nyomán a fejekben vagy a köztudatban él. A megszólalók, véleményt nyilvánítók a bírálóbizottságot kritizálják, meg még ki tudja, kiket. A városvezetést is persze. A zsűrit különben két kiváló, országosan is elismert szobrász és két tekintélyes művészettörténész, valamint egy városgondnok alkotta. Szakértelmüket nehéz elvitatni, a hozzáértésüket megkérdőjelező kritizálókat ez nem érdekli, noha a felháborodottak többsége a művészet területén nem tűnik túlságosan jártasnak. Attól még természetesen lehet véleményük. Az ilyesmi a politikusokra, a közéleti vezetőkre is visszahat, úgy érezhetik, ajánlatos lépni valamit, reagálni a felzúdulásra. A háromszéki város polgármestere hamar be is jelentette, Sepsiszentgyörgy önkormányzata új pályázatot hirdet, így próbálják orvosolni a szoborállítás során fellépett bajt.

A közvéleményt befolyásoló, kényes kérdésekben újabb szókássá vált népszavazás, az ilyen-olyan konzultáció, amely levehet valamennyit a döntéshozókra nehezedő terhekről és felelősségből, ez esetben az időhiány meg más akadályozó tényezők miatt bizonyára nem alkalmazható. A Petőfi-évet nem lehet megállítani, a jövő esztendő júliusának végére tervezett szoboravatás ideje is hamar elérkezik. Egy csomó kérdés viszont feltornyosul. Például ilyenek: Az új kiírásba

vajon benevez-e az eddigi hat (két erdélyi, négy anyaországi) pályázó? Ha igen, megváltoztatják-e a közzétett elvárások szellemében az eddigi elképzeléseiket? Ugyanazok a zsűritagok döntenek-e majd, akik az eddig eléjük tárt „hozott anyagból”, a korábbi pályázatra beadott szobortervekből választották ki a szerintük legjobbakat? Lesznek-e egyáltalán újabb pályázók? És jobbak, mint az eddigiek? Ha minden gördülékenyen megy, s a szűk időkeretbe beilleszkedve meglesz az új kiválasztott, vajon minden rendben lesz? Mi történik, ha az a tervezet sem tetszik majd a lakoságnak? Ha az alkotók újszerűsége törekvő, mai művészeti, esztétikai szemléletre és szakmai igényekre hangolt pályaműve akkor sem csendül majd egybe a közizléssel, amely az 1844–45-ös dagerrotípián vagy a későbbi hősi pózba, jelképes keretbe állított Petőfi-imázson alapszik? Csupa dilemma terhel a köztéri szoborállítás, a műemlékszobrászat aknamezejét. Miközben mégis egymást érik az újabb köztéri kezdeményezések, melyeknek megvalósítása sikerként illeszthető politikusok, magas tisztségviselők látványos eredménylistájába.

Egyékként a világhálónak köszönhetően hirtelenjében több száz Petőfi-ábrázolás felvételét nézhettem meg. Egyik sem tökéletes. Mindenik alkotás – egész alakos szobor, mellszobor, portré, kompozíció, dombormű, emléktábla – más és más, valamiben pedig azonos: valamiért, valamiben vitatható. Annál is inkább, mivel legendaként él bennünk a költő, és sok mindent eltakar, elhomályosít vagy éppen felnagyít a nimbusza. Petőfi ebben sem alkszik. Hogy írt róla Ady? „Nincs egyetlen jó arcképe sem, de én látom az ő lázas, paraszti, sovány, fiatal arcát ébren és álomban. És esküszöm, hogy jól látom, jobban, mint Jókai ibolyaszemei s jobban, mint Barabás Miklós – önmagamnak. És nem is akarom, hogy mások helyén is lássam Petőfit, de azt el akarom mondani: hogyan látom én. Aranyos, csunya, diákos magyar Apolló, szilaj, nagy gyermek, egy őszinteség-Etna, mely nem tud úgy haragudni s tombolva rombolni, hogy ez neki ne fájjon legfájóbban.” Na, ember legyen a talpán az a szobrász, aki mindezt hiánytalanul és mindenkorra érvényesen, a mai korszellemnek megfelelően meg tudja mutatni! (N.M.K.)

Mutató a boldogtalansághoz

(Folytatás az 1. oldalról)

A legmagasabb béreket (átlagosan 9427 lej) az informatikai szektorban, a legalacsonyabbakat (átlagosan 2238 lej) a hotelekben és vendéglőkben dolgozók kapják.

Szóval itt tartunk két héttel az ünnepek előtt. Rekord-döntő inflációs ráta, amelyet nem ért utol a bérek emelkedése – ráadásul ez utóbbi amúgy is csalóka adat. Hiszen míg a termékek és szolgáltatások árának növekedése mindenkit érint, addig a béremelésekkel más a helyzet: mindannyian tudjuk, hogy az átlagos országos bérezési összeg nem tükrözi a földhözragadt valóságot. Ahogyan az inflációt papíron követő bernövekedés sem, hiszen igen sokan hetek, hónapok, akár évek óta nem részesültek béremelésben. Még azoknak is jóval nehezebb most, akik aránylag nagy fizetésből éltek, de mi lesz azokkal, akik (becsületesen végzett munkájuk ellenére) eddig is éppen csak kihúzták, akik a kevéssel is jól gazdálkodtak, és noha nem voltak gazdagok, nélkülözniük sem kellett? Most nekik is meg kell tapasztalniuk (továbbra is jól végzett munkájuk ellenére) az elszegényedés rémét? Milyen kilátásai vannak azoknak, akik becsüllettel ledolgoztak évtizedeket egy-egy munkahelyen, és most, a nyugdíj előtt pár évvel szembesülnek azzal, hogy mindez hiába volt? Hogy (gyakran az elismert társadalmi státusz ellenére) öregkorukban, a megérdemelt pihenés idején nem kirándulni, hanem nyomorogni fognak? És mi a helyzet azokkal az igazgatókkal, vezetőikkel, menedzserekkel, akik kapzsiságuk, nemtörődömségük vagy be nem ismert inkompetenciájuk miatt e jövőbeli sors ajándékutalványát lebegtetik alkalmazottaik szeme előtt ezen a közelgő karácsonyon?

A kérdések természetesen metaforikusak, hiszen nem létezik mindegyikre érvényes, univerzális válasz. De tény, hogy miközben azok, akik tiszta szívből, a nehézségek alatt szinte megszakadva próbálnak otthon igazi, meghitt ünnepi hangulatot teremteni, gyakran belefáradnak ebbe: hiszen az éjjeli álom előtti megélhetési matek nem megnyugvást, hanem aggodalmat csempész advent ünnepének békeidejébe is.

Oththon csak egy van

(Folytatás az 1. oldalról)

Példátlan segítségnyújtás

A háború kirobbanása után a megyei katasztrófavédelmi felügyelőségen létrejött vészhelyzeti központ nyilvántartása szerint, a háború kitörése, 2022. február 24. óta, december 13-ig 2.846 olyan ukrán menekült lépett be a megyébe, akiket legkevesebb egy éjszakára vendégül láttak. A hatóságok által rendelkezésükre bocsátott szálláshelyeken 554-en szálltak meg, magánszemélyeknél pedig 2292 menekültet szállásoltak el bizonyos időszakokra. Legutóbb 2022. december 12-én jelentkeztek újabb menekültek a hatóságoknál. Eddig Romániában mintegy 4000-en kértek menedékkjogot, közülük megyénkben még senki sem. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szociális osztályának december 11-i nyilvántartása szerint 154 személynek fizetik az ukrán menekültek elszállásolásáért járó napi 50 lej, illetve az étkeztetési pótlékot, ami egy napra 20 lej. *Andreea Moraru* igazgató lapunknak elmondta, hogy mindegyik menekültnek, aki korábban az Ifjúsági Szállodában, illetve a Víkendtelepen levő vendégházban lakott, magánzállást kerestek, mivel ez sokkal kényelmesebb és megfelelőbb számukra, így jelenleg a hivatalos menekültszállások üresen állnak. Mindezek mellett a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szociális osztályának közbenjárására júniusban a vendégházban levő gyerekek szüleikkel együtt a laposnyai táborban nyaralhattak, ahol Dan Vasile, Erdőlibánfalva polgármestere látta vendégül őket, ugyanis a hivatal állta az ott-tartózkodási költségeket.

Amint többször hírt adtunk róla, a civil szervezetek és a magánszemélyek is példás odaadással segítettek. Zsúfolásig megtelt adományokkal a Mihai Eminescu Ifjúsági Ház volt diszkóterme, az egyházak is – felekezetre való tekintet nélkül – segítettek. S hogy csak néhány közeli példát említsünk, a Vöröskereszt december negyedikén az angliai Operation Sabre segélyszervezetnek köszönhetően elsősorban kismamáknak és gyerekeknek szánt ajándékokat adhatott át az ukránoknak, köztük egy mozgásképtelen személynek Marosvásárhelyen, és természetesen tovább gyűjtöttek az ukránokhoz küldendő segélyszállítmányokra. Igen hatékonyak bizonyultak a Sprijin Ucraina-Mures/Supporting Ukraine-Mures/Допомога Україна Facebook-csoport is, ahol több százan kerestek szállást, eligazítást. Legutóbb néhány napja keresett lakást Marosvásárhelyen az 50/20-as program keretében O.L. menekült. A leghatékonyabbnak a MuresHub civil tömörülés keretében működő Suryam

Egyesület bizonyult. Létrehozta a Maros megyei társadalmisegély- és integrációs központot (Centrul unic de integrare și asistență socială a refugiaților din județul Mureș), ahol elsősorban azokon segítenek, akik hosszabb időre tartózkodnak megyénkben, illetve Marosvásárhelyen. A novemberben kezdődött program keretében egy útmutató füzetet is kiadtak minden olyan információval, amely segíti az itt tartózkodók beilleszkedését. Több mint 150 ukrán nyelvű kötetből álló könyvtárat is a rendelkezésükre bocsátottak. Egy telefonvonalat is működtetnek, ahol eligazítást nyújtanak. Egészségügyi ellátások fordítót/tolmácsot biztosítanak abban az esetben, ha egy menekült orvoshoz fordul, és készülnek egy kis szótár szerkesztésével is, amelyvel megkönnyítik a kommunikációt. Több olyan tevékenységet szerveztek számukra, amely megpróbálja feledtetni velük a traumát, amelyen átéstek. A rendszeres találkozó helyszíne az egyesület Horea utcai székháza, ahol délutánonként különböző gyermek- és felnőtt foglalkozásokat tartanak, legtöbbször csupán találkozóknak, teadélutánokat tartanak, ahol az ukrán menekültek találkozhatnak, megoszthatják egymással gondolataikat, közösségi életet élhetnek honfitársaikkal együtt.

Álmatlan éjszakák, sohasem gyógyuló lelki traumák

Egyik délután vendégül láttak. Már a bejáratú ajtónál egy ukrán hölgy fogadott, anyanyelvén köszöntve, mosolyogva beinvitált a helyiségbe. A több teremből álló székház egyikében idősek gyerekekkel együtt karácsonyi kézműves ajándékokat készítettek, míg szüleik egy része egy másik teremben teázgatott. Az irodában *Marius Dumitrescu*, a Suryam Egyesület elnöke fogadott, aki elmondta, hogy újabb menekülthullám tart az ország felé. Nyáron lecsendesedett a kivándorlási kedv, de most télen, amikor egyre gyakrabban hagyják villamos energia és gáz nélkül az ukrán városokat, mind többen menekülnek el az embertelen lakhatási körülmények miatt. Ugyanakkor a háborús övezettől távolabb eső nyugat-ukrajnai menekülttáborok megteltek, így azoknak, akik elhagyják otthonaikat, nincs más választásuk, mint az ország határain túl menekülni. A szervezet tudomása szerint jelenleg több mint 500-an tartózkodnak a megyében, sokan úgy jönnek, hogy a korábban menedéket kapott ukránok keresnek nekik szállást magánlakásokban, ezért is némiképpen változó a hatóságok által jegyzett létszám. Az újabb hullámban érkezők egyenesen a társaik által lefoglalt szállásokra érkeznek. Az egyesület is csak akkor értesül arról, hogy újabb ukránok érkeztek hozzánk, amikor

megjelennek az egyesület által számukra szervezett rendezvényeken. Tegnapelőtt is egy négytagú család jelentkezett nálunk. Természetesen az egyesület is segít lakást és munkahelyet is találni nekik. Ezért három menekültet is alkalmaztak, akik beszélnek angolul, és így közvetítenek a romániai munkatársak, hatóságok és az idegen nyelvet nem ismerő ukránok között. A legnagyobb gond az, hogy nem találnak ukránul beszélő pszichológust, hiszen látszik rajtuk, hogy traumaként élték meg a háború borzalmaikat még akkor is, ha nem volt részük benne közvetlenül. És csak saját anyanyelvükön tudnának igazán megnyílni, beszélni egy szakemberrel mindarról, amin keresztülmentek.

– Nagyon fontos, hogy olyan tevékenységeket szervezzünk, amelyek feledtetik velük az otthoni helyzetet. Sokan szorongással, álmatlansággal küzdenek, depressziósak, stresszhelyzetben vannak, hiszen bizonytalan helyzetbe kerültek, számukra idegen környezetben kell élniük – mondja az elnök, majd hozzátesszi, mintegy 150-en járnak rendszeresen ezekre a találkozókra, amelyeket most télen szinte naponta szerveznek. Egy-egy foglalkozásra 40-50-en is eljönnek.

A látogatásomkor készített karácsonyi ajándékokat másnap egy mintegy 20 fős csoport menekült Brassóba vitte, ahol szintén ukrán menekülteket ajándékoznak meg. Azt tervezik, hogy hasonlóképpen eljutnak majd Jászvásárra, Bukarestbe, Nagyszébenbe és Kolozsvárra is. December 19-én Marosvásárhelyen lesz számukra Mikulás-járás, mivel az ortodox keresztényi rítus szerint erre a dátumra esik Szent Miklós ünnepe, és a karácsonyt is 2023 januárjában ünneplik.

Közben *Marius Dumitrescutól* azt is megtudom, hogy a háború kitörése óta mintegy 35-40 személy munkahelyet is talált megyénkben. Többségük távmunkát végez ukrán és más országban levő cégeknek. Nálunk elsősorban a közlekedési egységeknél, nagyáruházakban, szabóságokon találtak munkahelyet. Valamennyiük jóval képzetesebb, de mivel nem ismerik az ország nyelvét, az orosz kivételével – főleg az idősebb nemzedék tagjai – nem is beszélnek idegen nyelveket, olyan helyre alkalmazták őket, ahol ez nem jelent különösebb akadályt. A gyerekek nagyrészt anyanyelven online folytatják iskolai tanulmányaikat valamelyik ukrán oktatási intézményben. Mintegy öt-hat kiskorút fogadtak be helyi óvodába, iskolába, ahol némiképpen könnyebb a kommunikáció. A nyelvi akadály mellett még az is hátrány, hogy az ukránok cirill betűket használnak, így nehezebben olvassák a latin írásjeleket, ezért is nehezebb az integráció – tette hozzá az egyesület vezetője.

Fűzik a reménység fonalát

Fotók: Vajda György

Mind hazatérnének...

Halina Karacsunova az egyik önkéntes, aki segíti az egyesületet és honfitársait itt-tartózkodásuk ideje alatt. Közvetlenül a háború kitörése után menekült el marosvásárhelyi barátai ösztönzésére. Különös véletlen volt, ahogyan megismerkedtek az őket befogadó családdal. Férje hegymászó, és többször jártak nálunk a Kárpátokban. Hat évvel ezelőtt, hasonló kiruccanásnál valahol az országunkban balesetük volt, és egy marosvásárhelyi család segítette rajtuk. Talált a szó, így megismerkedésük óta tartották a kapcsolatot. Itteni barátai jártak náluk Kijevben, majd ők is eljöttek Marosvásárhelyre, amikor Bulgária felé tartottak. Ahogy az orosz-ukrán háború előtt már puskaporossá vált a két ország közötti politikai viszony, marosvásárhelyi barátai figyelmeztették őket, és szóltak, hogy meneküljenek el, mert „nem lesz jó vége” a konfliktusnak. Romániában biztonságban lehetnek, és bármikor jöhetnek. *Karacsunovák* sem gondolták azt, hogy ez megtörténhet, és hogy komolyabbra fordulhat az ügy. Amikor Kijvet is érték a bombák, először rokonaikhoz a távolabb eső, békésebb Vinicija régióba költöztek gyerekeikkel, szüleikkel, kutyájukkal, macskájukkal együtt. Ott is gyakoribbak lettek a légi riasztások, és rokonaik sem tudták eltartani a családot, így barátaira hallgatva február végén eljöttek Marosvásárhelyre. *Halina* közgazdasági végzettséggel egy ukrán cég pénzügyi elemzőjeként dolgozott. A háború kitörésekor gyereknevelési szabadságon volt. Nyáron hazaa akart térni, de a szeptemberi bombázások miatt, gyerekeire gondolva mégsem tette, hisz biztonságosabb környezetet jelent Marosvásárhely. Örömmel vállalta el a segítő szerepét az egyesületnél, hiszen ezáltal hasznos tud lenni mások számára. Elsősorban a hivatalos okiratok beszerzésében segíti honfitársait, ugyanakkor az egészségügyi ellátásban is igen hasznosnak bizonyult, az orvosi tanácsok tolmácsolásában – mondta lapunknak, hozzátéve, hogy az angol nyelvet jól ismerők kaptak állást, a többiek sajnos nem.

Megtudtam, hogy társaik közül senki sem választotta célállomásának Marosvásárhelyt. Többen átutazóban voltak, vagy önkéntesek hozták őket a határtól Marosvásárhelyig. Közülük többen hosszabb-rövidebb ideig más városokban (Szucsáva, Konstanca, Jászváros, Bukarest stb.) laktak, majd a Marosvásárhelyen levő ukránok vagy az itt lakó helybéli ismerőseik, barátai ösztönzésére jöttek gyermekekhez.

Halina Bartos is kalandos úton jutott el hozzánk. A Zaporizzsjai terület kisebb városában laktak, amikor március 30-án az oroszok elfoglalták

a várost. Ő egy másik településen dolgozott, amikor édesanyjától értesült arról, hogy bevonultak a katonák. Vidékükön nem volt bombázás, de amikor a közelükben lelőttek egy vadászgépet, és a lövések egyre közeledtek, a lakosság pánikba esett. Először óvóhelyekre bújtak, majd aki tehetett, menekült. Egyik alkalommal, amikor az óvóhelyen tartózkodott, valaki felajánlotta, hogy van Bukarestben egy ismerőse, aki segíti, hogy elmeneküljenek a háborús övezetből. Nem habozott. Másnap délben héteves lányával, édesanyjával és a nyolcvan éves nagymamájával együtt Csernovicig mentek, majd onnan egy zsúfolásig megtelt menekültvonattal, embertelen körülmények között Lvovba utaztak. Mindegyre bombáztak a szerelvény körül, volt, hogy órákat álltak a sötétben az állomásokon, hogy elkerüljék a légitámadást. Nem is jutottak el csak Hmelnickijbe, ahol csak úgy tudott felülni egy újabb, Lvovba tartó vonatra, hogy valaki átadta helyét nekik. Innen autóbusszal jutottak el Rahóig, majd gyalog lépték át a határt Máramaroszigeten. Nem volt megfelelő úti okmányuk, így attól tartottak, hogy az ukrán határőrök nem engedik át a határon. Szerencséjükre nem állították meg. Ismerősük már várta őket a határon, és elhozta Marosvásárhelyre. Mivel nem volt pénzüik, az egyik egyház segítségével három hónapig egy szállodaszobában laktak, majd egy tőmbházlakást béreltek másokkal együtt, most külön van a család. Az első két hónapban anyagiakkal is segítette őket az egyház, majd munkába állt. Egyik gyorsétterem konyhájában kapott állást. Mivel lánya himlős, majd grippes lett, meg kellett szakítania munkáját. Lányát óvodába adta, ahol nagyon kedvesen fogadták. A Google-fordítóval igyekezett mindenki kommunikálni vele, ez neki is sokat segített. Meg szeretne tanulni románul, hiszen hálaival tartozik azoknak, akik befogadták, segítik – mondta.

Mivel a tevékenység lejárt, szerre távoztak az ukránok. Egy másik hölgyet szintén arra kértem, mesélje el történetét. Elnézést kért, siet – mondja –, mert a lányát várják kortárstánc-tanfolyamra, és oda igyekeznek. *Halina Karacsunova*, tolmácsom máris hozzátette: az aszszony Irpinből menekült. Mivel házuk közel van a vasútállomáshoz és a repülőtérhez is, bombatalálat érte. Férje és idősebbik fia otthon maradtak, beálltak a hadseregbe...

– Hazatérne? – kértem.
– Igen – jön sietve a válasz, otthon van a ház, a család, a rokonok. Mindenki hazamenne – mondja *Halina* – jó idegenben, kedves emberek fogadták nálunk, sokat segítenek nekik, de otthon csak egy van. Akkor is, ha majd porig rombolt házakat, felégetett területeket találnak... hazamennek.

Ajándék a sorstársaknak

Szilveszteri Hahota-kabaré

Megette a fene az egészset!

Kiszámíthatatlan világban, állandó stresszben, megkeseredve élünk, úgy érezzük, megette a fene az egészset! Kikapcsolódásra, szórakozásra vágyunk, legalább így szilveszter táján. A marosvásárhelyiek és a környékbeli települések kiváltságos helyzetben vannak, hiszen a Hahota Színtársulat idén is olyan kabaréval jelentkezik, ami oldja az elmúlt időszakban felgyült feszültséget, és nevetetésre vállalkozik. Puskás Győzővel, a Hahota vezető színészeivel, a közönség kedvencével az idej kabaré-előadásról beszélgettünk.

Mezey Sarolta

– Nagyon várjuk a közönséggel való találkozást, hiszen kimondhatatlanul hiányoztak, legalább annyira, mint amennyire a Hahota hiányzott a közönségnek. A hosszú kiesés megviselt mindannyiunkat, hiszen közönség nélkül el lehetetlenült a társulat. Egy színész sem mondhatja el, hogy közönség nélkül jól érzi magát! Abszolút nem! Úgy éreztük, mintha az életet vették volna el tőlünk. Éreztem, hogy ebbe bele lehet hülyülni! Megfosztottak a játéktól. A kabaré olyan, hogy a színész előadás közben visszajelzést kap, érzi a közönség reakcióját. Ez az érzés hiányzott. Két éven át, amikor emberekkel futottam össze az utcán, kérdezték, mikor lesz újra előadásunk, mert hiányolják. Sokan elmondták, hogy nekik ez volt az egyetlen kapcsolódási lehetőség. Tavaly volt némi remény, elkezdtek a próbákat, gondoltuk,

háttha feloldják a tilalmat. De csak 30 százalékos részvétellel, maszkkal és oltási bizonylattal lehetett volna megtartani az előadásokat. Ez magántársulatnál képtelenség, egyrészt mert ráfizetés, másrészt mert nem szerettünk volna kirekesztést gyakorolni. Ha telt házzal játszhattunk volna, akkor is diszkriminatívnak tartottam volna, hogy kint maradjanak azok az emberek, akik nincsenek beoltva. Elővettük a jeleneteket arra gondolva, hogy legalább februárban enyhítenek a megszorításokon. De nem jött össze.

– Most teljes gözzel folynak a próbák. Mivel készül a társulat?

– Megmaradunk a klasszikus bohózatoknál. Az évek során ez volt a kínálatunk, s a közönség is ezt várja tőlünk. Lesz két korábban játszott jelenet, az egyik nagy kedvence volt a nézőknek ezelőtt nyolc évvel, a másikat tizenhárom évvel ezelőtt játszottuk. Erre már nem is hiszem, hogy emlékezzenek. A klasszikus bohózatokat szívesen újranézik az emberek, mert sok bennük a poén. Ezek mellett lesz két új bohózat is, és két rövid Hacsek és Sajó jelenetet is beiktattunk. Mivel számos néző kifejtette, hogy idén sokat szeretne nevetni, úgy állítottuk össze a jeleneteket, hogy ennek az igénynek eleget tegyünk. A világjárvány után most az energiaválság, a drágulások, a szomszédban zajló háború nagyon befolyásolja az emberek hangulatát, az önfeloldozásra és nevetésre mindenki vágyik.

– Megette a fene az egészset! – ez az idej kabaré címe. Miért esett a választás erre a címre?

– A mostani élethelyzetünkre találó a cím. De talál a jelenetekre is. Sokan érdeklődtek, hogy lesz-e olyan jelenet, amely a Covidra reflektál, merthogy tragikomédia volt az egész. Lehetett volna, de én mégis úgy éreztem, hogy a klasszikus bohózatok közé nem vegyítünk ilyen jeleneteket. Ugyanis életem legsötétebb két esztendeje volt, amikor az emberek egymás ellen hangolták, s ez olyan rossz szájíz hagyott bennem, hogy ezzel humorizálni sem akarok. Inkább felejtjük el! S azt, hogy megette a fene az egészset, ma bárki elmondhatja.

– Ki a kabaré rendezője? Kik lépnek fel az előadásban?

– A rendező idén is Kovács Levente. A szereplők a régi társulati tagok: Cseke Péter, Szőlősi-Pénzes Szilárd, Kelemen Barna, Gönczy Katalin, Halmágyi Éva és jómagam. Sajnos Székely M. Éva színművésznő már nincs közöttünk. Nagyon hiányzik! A jelenetek között Bodoni Ildikó énekel, és kisebb szerepet is kapott. A díszletet Szabó Annamária tervezte. A zenei munkatársunk Kiss Zoltán, a világítást és hangosítást Göllner László biztosítja. A kabaré producere Jakab Zsombor.

– A Népszáság folyamatosan közli a bemutató és a közelebbi előadások időpontját, de nem árt, ha ebben az interjúban is megemlítjük, mikor számíthatnak a nézők a szilveszteri kabaré további előadásaira.

– A bemutató december 28-án este 7 órakor lesz a Maros Művészegyüttes előadótermében. A további előadások ugyanott december 29-én, 30-án és 31-én este 7 órától,

valamint január 2-án, 3-án, 4-én, 5-én, 6-án, 7-én, 8-án lesznek, aztán 13-án, 14-én, 20-án, 21-én, 22-én, 27-én, 28-án és 29-én szintén este 7 órától várjuk a közönséget. A jegyek nagyon kelendőek, annak ellenére, hogy drágábbak. Jakab Zsombor menedzserünk és igazgatónk elvégezte a számításokat, és kiderült, hogy a költségek a duplájára nőttek, ezért kellett megemlíteni a jegy árát. Látna, hogy milyen sok jegy kel el, hogy mindenki a szórakozásra vár, ez nagy terhet ró ránk. Van egy félelem bennünk, hogyan sül el, ámbár azt is tudjuk, hogy nagy szeretettel várnak a színpadra. Szinte körülölelnék, érezni, hogy drukkolnak nekünk, hogy jól sikerüljön az előadás.

– Előző években nagyon sok erdélyi településen lépett fel a Hahota Színtársulat. Mással is továbbra is számíthatnak a vendéglőadásokra?

– Csak a nagyobb városokba és a nagyobb teremmel rendelkező településekre tudjuk elvinni az előadást. Éppen a költségek miatt. Magasabbak az utazási és szállítási költségek, drágábban lehet szállodát foglalni. Csíkszeredába, Udvarhelyre, Sepsiszentgyörgyre, Székelykeresztúrra, Szászrégenbe elmegyünk – tájékoztatott Puskás Győző, a Hahota Színtársulat vezető színésze.

A Hahota Színtársulat szilveszterikabaré-előadására jegyek a Maros Művészegyüttes és a Kultúrpalota jegypénztáránál, valamint a World Travel Shop utazási irodában (Aurel Filimon utca 17. szám) válthatók.

A társulatnak sikert, a közönségnek jó szórakozást!

Ha újra eljön a tél (...) vedd fel az új zöld ruhádat” – kéri Zsigmond Piroška hagyományosan jobb felé mutató gyöngybetűkkel Karácsonyfa című versének főszereplőjét. A 72 éves magyarói asszonnyal személyesen még nem volt alkalmam találkozni, de szép, tiszta lelkének körvonalait – Kristóf József polgármester közvetítésével – a verseiből már láthattam kirajzolódni. Piroška néniel telefonon beszélgettünk otthonról és idegenről, vesztéséről, harcról, égi ajándékokról. Ha kitavasodik, talán „élőben” is leülhetünk egymás mellé. Most azonban a vonal túloldaláról kérdeztem a vékony, finom hangjával is érzékeny, a világ rezzenéseire figyelő természetéről árulkodó versírót.

– 2009-ben kezdtem rímekbe önteni a gondolataimat. Akkoriban külföldön dolgoztam, erős volt bennem a honvágy – mondta, majd kérésre élete küzdelmét idézte fel.

– 1987-ben lettem özvegy. A férjem mesterként dolgozott Ratosnyán, és egyszer a patak mellett szembetalálkozott a medvével, egy méterre volt tőle a nagyvad. Az ijedségtől preinfarktust kapott, és rövid időn belül infarktust vitte el. A fiunk akkor készült konfirmálni, de az édesapjának már csak a sírjánál mondhatta el, hogy vallást tett a

hitéről. Ő akkor tizedik osztályos volt, a kisebbik lányunk hatodikos, a nagyobbik tizenkettődik. Társ nélkül maradván egyedül kellett gondoskodnom a három gyermekről. Könyvelő voltam az itteni szövetkezetnél, aztán két évig elnök, majd, amikor a főkönyvelő elment, én kerültem a helyébe – sorolta az egyedülálló szülőként betöltött állásokat beszélgetőtársam, akit még hét évig, földi élete végéig az édesapja segített. Zsigmond Piroška egyébként a marosvásárhelyi Bolyai líceumban végezte a középiskolát, és a '70-es években helyettes tanítónőként is dolgozott a községben. Az irodalom iránti vonzalma tehát nem új keletű, verseket azonban főleg a nyugdíjazása után kezdett írni – amint beszélgetésünk elején említette –, az idegenben töltött évek alatt.

– Korábban is születtek ilyen írásaik, de eltűnt a füzet, amibe lejegyeztem őket. Amikor Magyarországon egy idős néniel, majd egy bácsira vigyáztam, mindketten biztattak, hogy folytassam az alkotást, mert szépek a verseim, ki is kellene adni őket. Tíz évig dol-

Életfohász

goztam kint megszakításokkal egy-egy hónapot, a szabadságom alatt mindig hazajöttem. Betegség miatt hagytam aztán abba ezt a munkát, de a versírás megmaradt.

– Hány alkotása van összesen? – szólok közbe, és beszélgetőtársam tévovázás nélkül válaszol:

– Kétszázötvenkettő. Amikor eszembe jut egy gondolat, egy verssor, hirtelen lejegyzem, később aztán visszatérek rá, és kezdem kiegészíteni. Sok verset a szülőfalumról írtam, a régi Magyaróról, amiben sem járda, sem villany nem volt. Mostanában nagy házak épülnek a településen, a fiatalok mégsem maradnak itthon. Olyan versem is van, amiben azt fejezem ki, milyen érzés a hazatérőnek meglátni a táblát a falu nevével, máskor meg kimondottan a tájon van a lényeg.

Piroška néniel szép gyermekkorra volt. A Maros mellett nőttek fel a fiútestvérével, és a szülei mindent megadtak nekik, amit csak lehetett. Rejtetten talán ezek a régi élmények is vissza-visszatérnek a verseiben, de mos-

tani családja is a felbecsülhetetlen ajándékok közé tartozik, így bizonyára ihletforrás is.

– Négy unokám van és egy dédunokám. A lányunokám rezidens orvosnő, neki született gyermeke. A nagyobbik fiúunokám Svájcban él, a kisebbik kilencedikes Régenben, és van még egy fiú a kolozsvári teológián. Karácsonykor mindig összegyűl a család – teszi hozzá Piroška néni. Rendszerint a fia névnapján, István-napon ülnek körbe nála az asztalt, idén is így lesz.

– Ez az élet – jegyzi meg beszélgetőtársam a vonal túloldalán. Szabadidős elfoglaltságairól kérdezem, ő pedig elmondja, hogy amikor teheti, meglátogatja a faluban élő testvérét, vagy otthon tesz-vesz, televíziót néz. Kézimunkázni is tud, volt, amikor kötött anygalkákat készített vagy csipketerítőt. A legjobban azonban olvasni szeret – hangsúlyozza. Ez minden bizonnyal így is van, hiszen, ahogy megfontolt, finom mondatai, úgy verssorai is az írott szó tiszteletéről árulkodnak. „Dér marta fák,/ fehér földek,/ megkondult harangok/ hirdetik a kis Jézus születését./ Emberek sietnek templomodba,/ szentegyházadba, Istenem”... – írja a Karácsony című versben, ami aztán fohásszá változik: „Így adj áldott,/ szent ünnepet,/ áldd meg népedet”.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Szerkesztette: Benedek István

242 km kerékpárútra pályázik Maros megye

Összesen 242 km bicikliút megépítésére nyújtott be pályázatot a Maros Megyei Tanács a Fejlesztési Minisztériumhoz. Mint ismert, a tárca több mint 3000 kilométer bicikliút megépítését finanszírozza az országos helyreállítási alapból. Erre a célra 247,5 millió eurót különített el a kormány, ebből Maros megye 20 millió euróra pályázott.

Mezey Sarolta

– A Maros Megyei Tanács egyik fő prioritása a turizmus fejlesztése. Megyénk természeti és kulturális kincsekben is nagyon gazdag, Segesvár és Szászszékvilágörökségi helyszínek, Szovata pedig Európában egyedülálló adottságú fürdőváros. Büszkék vagyunk értékeinkre, és szeretnénk, ha minél többen megismernék ezeket. Amikor bicikliutak kialakítására pályáztunk, ezeket a szempontokat vettük figyelembe. Nem mellékes megjegyezni, hogy mind a kerékpáros turizmus, mind a kerékpáros közlekedés gyerekcipőben jár, nemcsak megyénkben, hanem egész Romániában. Ezért minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy fellendítsük a kerékpározást – foglalta össze a projekt jelentőségét a Maros Megyei Tanács elnöke, Péter Ferenc.

Két pályázat – két útvonal

Maros megye két pályázatot nyújtott be. Az egyik út 97 km hosszú, a Via Transilvanica turistaútvonal nyomvonalát követi, és kilenc településen halad át Sóváradtól Marosvécsig. Ezt a projektet Szucsáva és Beszterce-Naszód megyével partnerségben valósítja meg a Maros megyei önkormányzat. Áthalad Marosvécsen, Alsóidecsen, Görgényoroszfalun, Görgényhodákon, Libánfalván, Alsókőhéren, Nyáradremetén, Szovátán és Sóváradon.

A másik projekt útja 145 km hosszú, a Mária-út nyomvonalát követi, és Nagysármástól egészen Sóváradig tart. Ennek a projektnek Maros megye a kezdeményezője, Hargita és Kovászna megyével közösen nyújtották be ezt a tervet. A kerékpárút átha-

lad Nagysármáson, Uzdiszentpéter, Mezőbánd, Mezőmadaras, Mezőpanit községek területén, Marosvásárhelyen, továbbá Marosszentgyörgy, Nyárádszereda, Csíkfalva, Nyáradremete, Székelybereg és Sóvárad községeken. Települések szerint Márkod–Mikháza (limes)–Búzaháza–Csíkfalva–Jobbágyfalva–Nyárádszereda–Székelytompá–Székelysárd útvonalon halad, majd Székelymosonnál rátér a Mária-út nyomvonalára, és a Marosszentgyörgy–Harcó–Mezőmadaras–Mezőpogocsa–Uzdiszentpéter útvonalon halad Nagysármásig.

A kivitelezéshez 20 millió eurós támogatást igényeltek

– A két leadott pályázat újabb lépés a bicikliút-hálózat kiépítésének elindításában. Maros megyében óriási az igény az aktív turizmusra. Ez mindenhol szembevetőd, hiszen nap mint nap több száz bicikkel találkoznak az utakon. A kiépülő bicikliutakat használhatják majd az aktív sportolók, a túrázók, a helyiek és az ingázók is. Számunkra fontos a megye turisztikai értékének a növelése, a gazdasági szempontból jelentős szolgáltatóipar kiépítése. Bízunk benne, hogy az országos helyreállítási alapból meg tudjuk valósítani ezeket a terveket. Maros megye összesen 20 millió euróra pályázik. Ebből 8 millió euró a Via Transilvanica útvonal költsége, és közel 12 millió euró a második projekt költsége – tette hozzá Kovács Mihály Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke.

Lemondanak-e a kisvasút nyomvonalára tervezett kerékpárútról?

– e kérdéssel fordult lapunk a Megyei Tanács sajtóirodájához, hiszen a mezősegi és nyáradmenti kis nyomtávú vasútvonal nyomvonalára kerékpárutat terveztek, s ez a projekt nagy teret kapott a kampány idején is. Közben kiderült, hogy a tulajdonviszonyok miatt a terv nem kivitelezhető. Mint ismeretes, az államelnök az Alkotmánybírósághoz fordult amiatt, hogy alkotmányellenes az állami közvagyon, a közlekedési minisztérium és a román vasúttársaság kezelésében levő földterületeknek Maros megye tulajdonába való átruházása. A törvényt, ami lehetővé tette volna a nyomvonal megyének való átruházását, az államfő elutasította. Molnár Imola tanácsos elmondta, hogy a megyei tanács továbbra sem mond le a tervről.

Nyáradtő és Ákosfalva között is lesz kerékpárút

A másik kérdésünk az volt, hogy a Nyáradtő–Ákosfalva közötti út felújítási tervében szerepel-e kerékpárút.

– Az út mentén másfél méter széles járdát terveztek, ez alkalmas lesz a gyalogosközlekedésre és a kerékpározásra is – mondta a tanácsadó.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Nyereségük növelésre használják ki a cégek az inflációt

Számos vállalat, főként a kereskedelemben, az építőiparban és a mezőgazdaságban az alapanyagárak növekedését jórészt ürügyként használta fel saját profitjának a maximalizálására, így a fogyasztói árak emelkedése nagyrészt „profit-inflációnak” tulajdonítható – írja a müncheni ifo gazdaságtudományi intézet kedden a honlapján publikált elemzésében.

Az energia és az alapanyagok, részegységek árának emelkedése önmagában még nem magyarázza meg a németországi infláció mértékét. „Sokkal inkább úgy tűnik, hogy a gazdaság egyes ágazataiban a vállalatok az áremeléseket profitjuk növelésére használták fel. Ez különösen igaz a kereskedelemre, a mezőgazdaságra és az építőiparra” – jelentette ki Joachim Ragnitz, az ifo drezdai kiértékelésének helyettes vezetője.

A kutatóintézet a gazdasági teljesítményre vonatkozó hivatalos statisztikai adatok elemzése alapján jutott erre a következtetésre. Az ifo a nominális és az árkiigazított hozzáadott érték közötti különbséget vizsgálta, ami lehetővé teszi a végtermékek árának a nem a magasabb inputköltségekből származó emelkedésének kimutatását.

A koronavírus-járvány idején a

magánháztartások magas megtakarításokat halmoztak fel, amit az idén már jórészt felszámoltak, hozzájárulva ezzel a kereslet felfűtéséhez – mutatott rá Ragnitz, megjegyezve, hogy „a kormányzati támogatások valószínűleg szintén hozzájárultak a kereslet támogatásához, ami bővítette az áremelések mozgásterét.”

„Különösen a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, beleértve a halászatot is, valamint az építőiparban, a kereskedelemben, a vendéglátásban és a közlekedésben a vállalatok jelentősen nagyobb mértékben emelték áraikat, mint amire pusztán az inputárak emelkedése miatt számítani lehetett volna. Úgy tűnik, hogy egyes vállalatok a költségnövekedést ürügyként használják fel arra, hogy az eladási árak emelésével javítsanak a nyereségükön is” – mondta Ragnitz.

Az ifo gazdaságtudományi intézet (ifo Institut – Leibniz-Institut für Wirtschaftsforschung an der Universität München e.V.) elemzése leszögezi, hogy a túlzott áremelkedés legjobb ellenszere a szabadpiaci verseny. Ha a fogyasztók hozzáférhetnének olcsóbb termékekhez is, az visszafogná az úgynevezett „profit-inflációt”. (MTI)

Tovább nő az infláció

Kevesebbet ér a pénz, de nem lankad a vásárlói kedv

Nagy-Bodó Szilárd

Novemberben a Román Nemzeti Bank enyhén felfele módosította 2022-es inflációs előrejelzését. A legutóbbi becslést augusztus folyamán tette közzé a pénzügyminisztérium, ehhez képest mérsékelt növekedéssel lehet számolni.

Bálint Csaba, a Román Nemzeti Bank igazgatótanácsi tagja elmondta, hogy elsősorban azért volt szükséges korrigálni az előrejelzést, mert az energiaárak Európa-szerte a nyár folyamán, valamint az őszi hónapokban tovább emelkedtek. Ennek a közvetlen hatásait a kormány lépései, az ársapka jelentősen tompítja, viszont vannak közvetett hatások, amelyek a termelési költségek megemelkedésében köszönnek vissza lakossági szinten is. Ez a közvetett hatás az energiaárak növekedése mellett a háborúra és az ideai szárazságra is visszavezethető. A román gazdaság az elmúlt időszakban meglepően erős volt, a negatív hírek ellenére is erős maradt a belső kereslet, az emberek fogyasztottak, mondta a szakember.

Az infláció kapcsán Bálint Csaba nyomatékosította, hogy egy globális jelenségről van szó. 2019-ben nagyon alacsony inflációs szá-

mok jellemezték a gazdaságot, ennek ellenére akkor még Románia az első helyen volt az infláció emelkedését illetően, viszont idén mindenhol ott van az infláció, és ha az Európai Unió államait vizsgáljuk meg, akkor elmondható, hogy Románia valahol a tizedik hely környékén van, azaz valahol a középmezőnyben, emelte ki az igazgatótanács tagja. A kilátások kapcsán Bálint Csaba hangsúlyozta, hogy látszik egyfajta tetőzés, ez az ideai év végét, valamint 2023 elejét fogja jellemezni. Ezt követően pedig elindulhat az infláció mérséklődése, ennek fényében jövő év végére a Román Nemzeti Bank 11% körüli inflációt vár. Az igazgatótanácsi tag azt is hozzátette, hogy ha figyelembe vesszük azt, hogy a kormányzat nemrégiben meghosszabbította az energiaárakra vonatkozó ársapkát, akkor még az sem kizárt, hogy 2023-at egy számjegyű inflációs mutatóval zárhatja Románia. Továbbá 2024-ben érhetjük el a válság előttihez közeli inflációs dinamikát.

Bálint Csaba beszámolt arról is, hogy globális szinten lassul a fogyasztás, lassul a kereslet, ami egyre inkább lefele fogja húzni az inflációt. Az sem elhanyagolható tényező, hogy az ellátási láncokban tapasztalható nehézségek elkezdtek oldódni, tehát a termelési

logisztika kezd helyrejönni a koronavírus-járvány okozta sokkból. Továbbá a kamatok emelkedése is a megtakarítások irányába ösztönözte az embereket, így kevesebb hitel kerül a gazdaságba, ami szintén pozitív hatással van az infláció csökkenésére. A jelenlegi harcban az is segítséget jelenthet, hogy az energiaárak nem fognak minden évben ilyen mértékben emelkedni, tette hozzá a szakember, azt sem titkolva, hogy ebben a tekintetben a kockázatok elég magasak, hiszen a háború alakulása számos tényezőt befolyásolhat.

Összességében nézve jelenleg ott lebeg a fejünk fölött a gazdasági recesszió gondolata, az infláció emelkedik, és a kereslet csökkenése várható, valamint szinte borítékolható, hogy 2023-ban Németország recesszióba kerül, amit Románia is meg fog érezni. Ezekkel a tényezőkkel együtt is azt tapasztalhattuk a Black Friday néven elhíresült fekete pénteki árkedvezménytel teli napokon – merthogy Romániában ebből több is van –, hogy az emberek úgy vásároltak, mintha nem lenne holnap. Bálint Csaba elmondta, hogy ez nemcsak az elmúlt hetekben volt tapasztalható, hanem az év elején is. A háborús hírek, videók hatására Románia lakosságának nem

az volt a reakciója, hogy elkezd takarékoskodni, hanem éppen ellenkezőleg, még nőtt is a fogyasztási kedv. Ennek magyarázata lehet az is, hogy az idei év elején teljesen újra nyitott a gazdaság, a kontakt intenzív szolgáltatói szektor is, és az embereknek két év kényszerspórolás után maradt megtakarításuk, amit most felhasználtak. Viszont a reálkeresetek lassulása, illetve több a hónapi negatív érték előbb-utóbb meglátszik a gazdaságon.

A szakember arról is beszélt, hogy a betéti kamatok is nőttek, azaz lekötés esetén nagyobb mértékben kamatozódik a pénz, jelenleg nem ritka a 8-9% körüli betéti kamat, ami – bár még így sem fedezi az inflációt – mégis a megtakarítások felé ösztönzi a lakosságot. Továbbá mind a globális gazdaság, mind az euró-zóna gazdasága elég nehéz időszakba kerül az év végén, a jövő év elején, ennek a fő oka az energiakriszisz és az orosz–ukrán háború. Ennek is lesznek olyan hatásai, ami be fog gyűrűzni a román gazdaságba.

Bálint Csaba úgy vélekedett, hogy a téli hónapok és a jövő év első fele nehéz időszakot rejteget, amikor különösen érdemes odafigyelni arra, hogy hogyan osztjuk be a családi költségvetést.

Világ bajnokok a Varó testvérek

Újabb kiemelkedő eredményt produkálva tizenkét aranyérmét és egy ezüstöt nyert a román válogatott a lánbtenisz-világ bajnokságon.

A keretnek marosvásárhelyi tagjai is voltak: Varó Norbert és Szabolcs játékosként, édesapjuk, Varó Gyula edzőként lehetett jelen a törökországi Alanya-ban rendezett sport-világtalálkón.

A kiváló eredményekhez ők is hozzájárultak: Varó Norbert a felnőtt hármasok, valamint a vegyes párosok számában világ bajnok lett, Varó Szabolcs pedig junior egyéniben szerezte meg az aranyat, élete első vb-elsőségét érve el ezzel.

„Már az is nagy megtiszteltetés számunkra, hogy orszá-

gunkat képviselhetjük nemzetközi szinten, de az örömet, amelyet a csapatmunkával elért leg-szebb eredmények birtokában érzünk, nem lehet szavakba önteni” – mondta lapunknak Varó Gyula.

Palecian Judit erőemelésben is világ bajnok lett

Czibalmos Ferenc Attila

A szlovákiai Nagyszombaton rendezték meg a GPC verziójú erőemelő-világ bajnokságot, amelyen három versenyszámban – guggolás, fekvő nyomás és felhúzás – kellett teljesíteni maximális súllyal szabályosan egy ismétlést, és minden versenyszámban három próbálkozási lehetőségük volt a versenyzőknek. A szabályos keretek között kinyomott, felhúzott legnagyobb súlyt értékelték a bírók. Az egyhetes versenyre ötven országból mintegy kilencszáz versenyző nevezett be.

A marosvásárhelyi származású, de már évek óta Győrben élő és versenyző Palecian „Miss Boxing” Judit a tavasszal még csillogó bikiniben utasította maga mögé ellenfeleit a különböző világversenyeken, majd gondolt egy merészet, és edzőjével, a legelőször a mi megyeszékhelyünkön leigazolt egykori testépítő világ bajnokkal, a köbökúti Lakatos „Múmia” Mihállyal az erőemelő viadalokra is felkészült.

Judit összetett magyar rekorddal kvalifikálta magát a nemzeti bajnokságról a világ bajnokságra az 50 és 55 év közöttiek korcsoportjának 60 kilogramm alatti súlykategóriájában, majd ezt a tel-

jesítményt tovább növelte: guggolásban 110 kg-os teljesítménnyel új világrekordot állított fel az említett szervezetnél a kategóriájában, fekvő nyomásban 77,5 kg-ot teljesített, felhúzásban 131 kg-mal megdöntve a korábbi kontinentális rekordot. Ezzel a teljesítménnyel Palecian Judit világ bajnoki címet szerzett a kategóriájában, 318,5 kg-os összteljesítménnyel!

Kérdésünkre, hogy mi készítette a váltásra, azt válaszolta: „Mindig is csodáltam a nagy súlyokat megmozgató sportársaimat, és úgy éreztem, hogy a testépítésnek köszönhetően, amelyben szintén súlyokkal edzünk, van nekem is annyi erőm, hogy ebben a sportágban is legyen keresnivalóm. Az újabb cél kitűzése emeli az adrenalin szintet, így a motiváció is erőteljesebb” – magyarázta.

„Miss Boxing” így három különböző sportág világ bajnoka: a profi ökölvívás és a testépítés után immár erőemelésben is a világ legjobbjának mondhatja magát a kategóriájában, ez a világon egyedülálló teljesítmény lehet a női versenyzők körében!

Judit csapattársa, a 46 éves Pápai „Brutália” Renáta, akinek a felkészüléséhez Lakatos Mihály mellett a profi erőemelő magyar bajnok, Luka

Zoltán is hozzájárult, a 45-50 év közötti korosztály 60 kg alatti súlycsoportjában léphetett a dobogó legfelső fokára Nagyszombaton. Renáta guggolásban 120 kg-ot teljesített (ez kontinentális rekord!), fekvő nyomásban 67,5 kg-ot ért el, felhúzásban pedig 140 kg volt a csúcsteljesítménye.

Renáta Lakatos Mihály szakirányításával korábban már nyert fitnessben Európa- és világ bajnokságot is.

Edzőként is bizonyítottak

Október közepén a dél-szlovéniai Koperben rendezték meg az IBFF verziójú testépítő és fitness olimpiát. A világ bajnoksággal egyenrangú versenyen a Cutler Győr SE két kiváló sportolóval, Szántóné Marával és Juhász Csabával képviseltette magát, akiket a Lakatos Mihály és Palecian Judit alkotta edzőpáros készített fel. Előbbi az edzéseket irányította, utóbbi a technikai részt – a színpadi mozgást, a kötelező pózok és a szabadon választott gyakorlat bemutatását – tanította.

A 40 éves Szántóné Mara „Maya”, aki személyi edzőként tevékenykedik a győri egyesületnél, a Miss Fitness kategóriában állhatott fel a dobogó legfelsőbb fokára, míg Juhász Csaba – főállásban kamionsofőr! – az Athletic kategóriában szerezett aranyérmét, és az abszolút címet is besöpörte.

„A két versenyző már letette névjegyét a testépítés asztalára, hozzáállásuk, teherbíró képességük lehetővé teszi, hogy még sok örömet szerezzenek szeretteiknek, rajongótáboruknak, önmaguknak és – nem utolsósorban – nekünk, edzőknek is” – mondta el a Népiújságnak Lakatos Mihály.

A Bayern München adja a legtöbb játékost a világbajnoki elődöntőben

A Bayern München vezet az a képzeletbeli rangsort, amelyet a labdarúgó-vb elődöntőjében szereplő válogatottak játékosainak klubhovatartozása alapján állítottak össze.

A bajor klubot a keretek alapján hatan képviselhetik, a francia Kingsley Coman, Benjamin Pavard, Dayot Upamecano és Lucas Hernandez, a horvát Josip Stanisic és a marokkói Nusszáir Mazrauj személyében. Közülük ugyanakkor Hernandez biztosan nem lép pályára, mert a franciák Ausztrália

ellen 4-1-re megnyert nyitómérkőzésen keresztszalag-szakadást szenvedett, és hosszabb kihagyás vár rá.

Az egyesületek rangsorában a Bayernt a spanyol Atletico Madrid és Sevilla követi öt-öt futballistával.

A négy között a Horvátország – Argentína találkozót tegnap, lapzártá után, a francia-marokkói összecsapást pedig ma este rendezik 9 órai kezdettel.

A mérkőzést a TVR 1 és az M4 Sport televízió élőben közvetíti.

Fotó: az FC Bayern München közösségi oldala

Rekordot döntött Rodri

Új csúcsot állított be a spanyol labdarúgó-válogatott védője, Rodri. A Manchester City futballistájának 684 passzából 638 pontos volt a világbajnokságon, amire 1966 óta, amikor elkezdtek vezetni ezt a statisztikát, még nem volt példa a világbajnokságon. Az eddigi csúcsot egy másik spanyol, Xavi tartotta, akinek a 2010-es, dél-afrikai tornán 657 átadásából 599 volt sikeres. A Barcelona legendája ezt hét mérkőzésen hozta össze, Rodrinak azonban mindössze négy találkozóra volt szüksége hozzá.

Spanyolországot ütötték ki a legtöbbször tizenegyesekkel

Negatív rangsor élére ugrott Spanyolország azért, hogy tizenegyesekkel kikapott Marokkótól a világbajnokság nyolcaddöntőjében: az eddigi ötből tíz már négy büntetőpárbajban járt pórul világbajnokságon. A negatív rangsorban a második helyen Anglia és Olaszország osztozik, egyformán 3-3 alkalommal elveszített 11-es rúgásokkal. Ugyanakkor Marokkó története során először nyert büntetőpárbajot, korábban két szétlövésben vett részt, s 1988-ban Algériával, 2019-ben pedig Beninnel szemben maradt alul az Afrika-kupában.

Svájc 1963 óta nem járt úgy, mint most

A Portugália elleni vb-nyolcaddöntőben hatszor is kapituláló Svájc 1963 óta nem kapott annyi gólt egyetlen meccsen, mint most: csaknem hatvan éve, hazai pályán 1-8-ra végzett Angliával barátságos mérkőzésen, illetve az 1954-es világbajnokságon 7-5-re veszített Ausztriával szemben.

Goncalo Ramos feljött Albert Flórián mögé

Goncalo Ramos 21 évesen és 169 napon triplázott kedden a portugál válogatottban a Svájc elleni 6-1-es nyolcaddöntős mérkőzésen, ezzel feljött a vb-mesterhármas elérék életkor szerinti örökranglistáján a harmadik helyre, Albert Flórián mögé – hívta fel a figyelmet a labdarúgás történetével és statisztikáival foglalkozó nemzetközi szervezet (IFFHS). A portugál játékos ráadásul gólpaszt is adott a mérkőzésen, hasonló 3+1-re Angelo Schiavio volt képes 1934-ben, az Olaszország – Egyesült Államok (7-1) nyolcaddöntős meccsen.

A legfiatalabb triplázó továbbra is Pelé, aki 17 évesen és 244 napon szerzett három gólt 1958-ban Svédország ellen. A magyar futball aranylabdása, Albert Flórián pedig 20 évesen és 261 napon Bulgária kapuját vette be három alkalommal 1962. június 3-án.

Rangadó a Superligában

Csütörtökön pótolják a román labdarúgó Superliga 9. fordulójából elmaradt Bukaresti FCSB – Kolozsvári CFR 1907 mérkőzést. A találkozót a két csapat nemzetközi kupaszereplése miatt halasztották el. A holnap este 8 órakor kezdődő meccset a DigiSport, az Orange Sport és a Prima Sport televízió élőben közvetíti.

Ennek a három műsorszórónak az adásán követhető a 20. forduló utolsó összecsapása (Bukaresti Rapid 1923 – Petrolul 52 Ploiești) is, amelyen ma 19 órakor hangzik fel az első sípszó.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Háztáji gazdaságban feldolgozva

Tilos a sertéshús értékesítése

A közelgő téli ünnepek előtt a Maros Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság (DSVSA) fokozott ellenőrzési akciókat tart az ételmérgezések megelőzése és az afrikai sertéspestis terjedésének megakadályozása érdekében.

Pálosy Piroska

Az ellenőrzések során az élelmiszer-ágazatban engedélyezett és bejegyzett állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági egységeket kísérik figyelemmel, azt, hogy miként tesznek eleget az élelmiszer-biztonságra, a nyomkövethetőségre, szállításra, tárolásra, kezelésre és a fogyasztóknak történő értékesítésre vonatkozó követelményeknek.

A hatósági ellenőrzéseket megkülönböztetés nélkül hajtják végre azokban az egységekben, ahol fennáll az élelmiszer-fertőzés kockázata. Így ellenőrzésekre számíthatnak az engedélyezett vágóhidak, vágóegységek, feldolgozóegységek és hűtőházak, hentesek, élelmiszerboltok és piaci egységek, vásárok és kiállítások, közétkeztetési egységek, turisztaszállók. Ellenőrzik a halkereskedelmi egységeket, a cukrászdákat, a cukrászipari laboratóriumokat, a zöldség- és gyümölcsraktárakat, a pékségeket és a cukoripari termékeket gyártó egységeket.

A Maros Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság képviselői a megyei rendőrség munkatársaival közúti ellenőrzéseket végeznek, melyek során az élő állatok szállítási körülményeit vizsgálják, illetve azt, hogy az állati és nem állati eredetű élelmiszerek szállítására vonatkozó egészségügyi és állategészségügyi feltételeket betartják-e, illetve az aktív sertéspestis által érintett területeken található

háztartásokból származó sertéseket az elrendelt állategészségügyi korlátozások betartásával szállítják-e.

A sertéseket a DSVSA honlapján közzétett állategészségügyi engedéllyel rendelkező vágóhidakon lehet szabályszerűen levágni. A hús értékesítése céljából tilos sertést levágni az állategészségügyi hatóság által nem engedélyezett helyen. A sertéshús csak állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági nyilvántartásba vett létesítményekben értékesíthető.

A téli ünnepek alatt a háztartásokban végzett hagyományos vágásból származó hús családi fogyasztásra szolgál, az ebből származó hús és húskészítmények értékesítése tilos. A háztartásban saját fogyasztásra vágott sertés *Trichinella*-vizsgálatát is kötelező elvégezni egy állatorvosi rendelőben.

A Maros Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság hatáskörébe tartozó állatorvosok, valamint a hatósági állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági körzetek állatorvosai az élelmiszerpiacokon december 24-ig, majd december 27-től 30-ig meghosszabbított munkarenddel – beleértve a szombatokat és vasárnapokat is – ellenőrzik a fogyasztásra szánt sertéshúst.

A DSVSA honlapján és a munkapontokon közzéteszik a szakszemélyzet munkarendjét, beleértve az ügyeletes állatorvos nevét és azokat a telefonszámokat, amelyeken a fogyasztók jelezhetik az általuk észlelt állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági szabályok megsértését.

Az ANSVSA Call Center A 0800 800 712-es telefonszáma bármely telefonhálózatról ingyenesen hívható az élelmiszer-biztonság területén tapasztalt szabálytalanságok bejelentése végett – tájékoztatott *dr. Mihály Zoltán József* igazgató.

Fotó: Nagy Tibor

Ha azonosítják a zajkeltőket

Bírságot írnak a csendháborítást

Átfogó ellenőrző akció keretében az országos rendfenntartó erők a pirotechnikai eszközök importját, kereskedelmét, raktározását és felhasználását ellenőrzik. A petárdazajjal idős embereket, csecsemőket, házi kedvenceket, pihenni vágyó felnőtteket riogató egyének bírsággal számolhatnak.

A január 4-ig zajló tüzijáték-akció kapcsán a petárdázók zajkeltésének megfékezéséről kérdeztük a Maros Megyei Rendőr-felügyelőséget és a megyeszékhely rendfenntartásáért felelős helyi rendőrség vezetőjét.

– Milyen előírások vonatkoznak a csendháborítókra, jelen esetben a lakosság nyugalmanak megzavarásában örömmiket leelő petárdázókra? – kérdeztük.

– Az 1991. évi 61-es számú újraközölt törvény 2. cikkelyének értelmében a közrend megsértése és a csendháborítás kihágásnak minősül, akár különböző eszközökkel okozzák, vagy kiabálással, utcai veszekedéssel zavarják meg a lakosok nyugalma. A 22 órától reggel 8 óráig vagy 13–14 óra között okozott csendháborítás, akár magánszemélytől, akár lakások közelében működtetett vendéglátó egységekből származik, bírságható. A közrend és csend megsértésének számít a hangoskodás, kiabálás, eszközökkel, nagy erősségű hangszerekkel okozott csendzavarás, nagy hangerejű zenehallgatás, amellyel a szomszédok

kat zavarják, közös lakótömbben élők számára kellemetlen élményt okoznak. De csendzavarás kategóriájába tartozik a szabadtéri hangos zene, magánparti szervezése is, amennyiben a szomszédok nyugalma zavarják.

Az ismétlődő csendzavarást írásban a Maros Megyei Rendőr-felügyelőségre is el lehet juttatni a cabinet@ms.politiaromana.ro e-mail-címre, de a 112-es egységes hívószámon tett bejelentések nyomán is járőrcsapatot irányítanak a helyszínre – tájékoztatott a megyei rendőrség sajtóosztálya.

Az említett kihágások miatt a törvénycikkely 25. pontja értelmében 200-tól 1000 lejig terjedő bírságot róhatnak ki a rendfenntartók. A 26. pont szerinti kihágások miatt, azaz a csendorában – 22 órától reggel 8 óráig vagy 13–14 óra között – keltett hangoskodás, zajkeltés miatt 500-tól 1.500 lejig terjedő bírság róható ki.

A kihágásokat az önkormányzatok polgármesterei és azok helyettesei, illetve a rendőrség és a csendőrség állapítja meg. A lakosság a 112-es egységes hívószámon tehet bejelentést, és a rendőrség vagy a csendőrség közelben járőröző egysége intézkedik. Ugyanakkor a marosvásárhelyi helyi rendőrség a 0265/250-760-as telefonszámon is értesíthető a tartósan zavaró és ismétlődő hangoskodásokról – tájékoztatott *Raul Matis*, a helyi rendőrség vezetője. (*pálosy*)

Háztartási gépek roncsprogramja Értékjegyek laptopra és táblagépre

Megkezdődött a háztartási gépek roncsprogramjának idei második kiadása. A lakosság az első szakaszban hűtők, fagyasztóládák, mosó- és mosogatógépek vásárlására igényelhetett értékjegyet online. A második szakasz december 12-én kezdődött, laptopok, táblagépek vásárlására lehet értékjegyet foglalni.

Az értékjegyeket a Környezetvédelmi Alap internetes felületén lehet igényelni, és a jóváhagyás után egy hét alatt lehet beváltani a programban részt vevő kereskedőknél. Azok, akik a nyáron igényelték értékjegyet, de nem használták fel, ugyanarra a típusú eszközre most nem igényelhetnek támogatást.

A háztartási gépek roncsprogramjának téli kiadása három szakaszban zajlik.

Az I. szakasz december 9-én lezárult. Ebben a szakaszban mosógépekre, mosogatógépekre és hűtőszekrényekre, fagyasztóládákra lehetett értékjegyet lefoglalni. A támogatási keret 25 millió lej volt.

A II. szakasz december 12-én 10 órakor indult, és december 16-ig vagy a támogatási összeg kimerülé-

ség tart. Ebben a szakaszban laptopokra és táblagépekre lehet értékjegyet lefoglalni. A támogatási keret 10 millió lej.

A III. szakasz december 19-én reggel 10 órakor indul, és december 23-áig vagy a támogatási keret kimerüléséig tart. Ebben a szakaszban légkondicionáló berendezésekre, ruhaszárító gépekre és porszívókra lehet értékjegyet igényelni. A támogatási keret 15 millió lej.

Mosó- és mosogatógépek, légkondicionáló berendezések, hűtők, fagyasztóládák, ruhaszárító gépek lecserélésére 400 lejes értékjegy, porszívókra 200 lejes értékjegy, laptopokra 500 lejes utalvány, táblagépekre pedig 300 lejes értékjegy jár.

A nagy áramfogyasztású háztartási gépek új, energiatakarékosabb eszközökre való lecserélése jelentős energiamegtakarítást jelent a háztartások számára, éppen ezért idén százmillió lejt különítettek el a programra. Fontos, hogy csak azok igényeljenek értékjegyet, akik valóban felhasználják, ellenkező esetben másoktól veszik el a lehetőséget a programban való részvételtől. (*sz.p.p.*)

Fotó: Szer Pálosy Piroska

A területi képviselők feladatkörét hangsúlyozzák

Hatékonyabb ügyintézés ígér a RAR

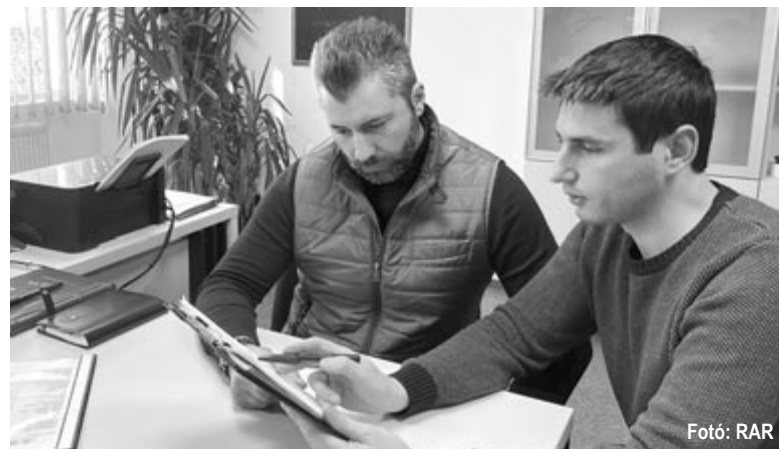
A Gépjármű-nyilvántartó Hivatal hatékonyabb ügyintézés ígéretével csökkentené a bürokratikus ügyintézéseket, ezért a területi képviselők vezetőivel való közvetlen kapcsolatfelvételt szorgalmazzák.

Ennek értelmében felhívják az ügyfelek figyelmét, hogy amennyiben elégedetlenek a RAR-fiókegységekben tapasztalt kiszolgálással, keressék a fiókegység vezetőjét, és tőle kérjenek azonnali magyarázatot, tisztázzák az esetleges félreértéseket.

Vannak helyzetek, amikor az ellenőrzést végző mérnökök nem tudnak minden szükséges magyarázatot megadni ahhoz, hogy egy kivételes vagy előre nem látható helyzet tudatában távozzon az ügyfél az egységből. Az ügyfelekkel való találkozás révén azonban a vezető beosztásban lévő hatékonyan magyarázhatják el a fennma-

radt kérdéseket, amivel időt takaríthat meg és idegeskedéstől mentesülhet mindenki.

A képviselőket vezetőjének kötelessége mindazt ellenőrizni, ami az ügyfelet nem elégíti ki, és szükség esetén közbeavatkozni annak érdekében, hogy a beadványok, panaszok visszamenőleges megírásával és elküldésével elkerülhető legyen az idővesztés. Utóbbival csak akkor érdemes élni, ha a képviselő vezetőjének állásfoglalása nem tisztázza kielégítően az elvárást. A kölcsönös és proaktív kommunikáció a megoldás arra, hogy az ügyfelek elégedettek legyenek a RAR-ellenőrzést követően. A képviselők vezetői munkaidőben rendelkezésre állnak. Emellett a RAR honlapján, a www.rarom.ro címen „A képviselők vezetői” rovatban megtalálható mindenik elérhetősége – áll a hivatal sajtóközleményében. (*szp*)

Fotó: RAR

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Új logót vezetett be az Audi

Manapság abból lehet tudni, hogy egy márka készén áll az elektromos autók világára, ha lecseréli a logóját. Ez egyfajta újítást sugalló lépés, amiben benne van a modernizálás szándéka. Az elmúlt időszakban számos gyártó cserélte le az arculati elemeit, így tett a KIA, a Volkswagen, a Peugeot, a Citroën, a Dacia és még sok más gyártó. Sőt, az Opel az új jelvénye mellé egy új hűtőrácsstílust, a Vizort is bevezette. Most pedig az Audi újította meg a logóját.

Az új embléma és az Audi Type betűtípus először az Audi Q8 e-tronon mutatkozott be, de a jövőben az összes típusnál le fogják cserélni a régi logót. Hozzá kell tenni, hogy az Audi nem tudja gyökeresen megváltoztatni az emblémáját, hiszen a négy karikában benne van a márka létrejötté és történelme is. A logóváltás kapcsán nem melléleg a Peugeot volt a legbátrabb, az ágaskodó oroszlánt

lényegében teljesen leváltotta, és helyére egy pajzsra vésett oroszlántorót tett. Az már más kérdés, hogy egyes új logók mennyire tetszenek a vásárlói csoportnak, viszont az talán nem kérdés, hogy nem a jelzés az elsődleges szempont egy autó vásárlásakor.

Az Audi a mostani váltás tekintetében sem hoz valami formabontót, megmarad a kétdimenziós megoldásnál, amely az utóbbi években is népszerű volt a német márkánál. Továbbá Marc Lichte, az Audi designért felelős igazgatója nyilatkozta azt, hogy „a jó design a kevés design”. Ezalatt azt értette, hogy nem kell túlcicomázni egy logót, hanem sokkal inkább az egyszerűsége és a könnyen felismerhetősége kell törekedni. Az Audi új logóján fehér alapú karikák lesznek, amelyeket körbefog egy fekete kontúr, viszont a továbbiakban is választható marad a sötétebb szinkombináció.

Az új Audi-logó

Forrás: Audi

Bemutatkozott az új Subaru Impreza

Az új Subaru Impreza

Forrás: Subaru

A Los Angeles-i Auto Show meghatározó szerepet töltött be a Subaru Imprezák életében, hiszen 30 évvel korábban itt mutatkozott be az első generáció, idén pedig szintén Los Angelesben leplezték le a hatodik generációs Imprezát, amely az elődökhöz képest hozott néhány változást.

Az egyik ilyen, hogy az új modellt már csak csapott hátú formában fogják kínálni, hiszen a piaci trendek alapján a típus eladásainak 73%-át ez tette ki. Viszont a szedán sem tűnik el teljesen, mindössze alapváltozat nem készül belőle, de WRX már igen, ami a Subaru legsportosabb változatát jelöli. Szintén újdonság, hogy az új Imprezát már csak CVT automata váltóval fogják kínálni, vagyis a manuális váltót a Subaru is kezdi elengedni. Szerencsére azért ez a cég még nem hisz a kis motorokban, éppen ezért egy 2,5 literes benzinmotor is bele fog kerülni az új típus RS változatába, ezzel igyekszik a gyártó pótolni a sportos vonalat.

Az új Impreza három felszereltségi szinttel érkezik – a WRX-et nem számolva –, ezek a Base, a Sport és az RS. Előbbi kettő egy 2 literes boxermotort kap, amelyből 152 lóerőt és 197 Nm nyomatékot préselt ki a gyártó. Az RS kiváltsága lesz a 2,5 literes boxer, ami 182 lóerőt és 241 Nm nyomatékot fog tudni. Az összerékhajtás és a CVT automata váltó minden Imprezánál alap, de a sport és RS felszereltségi szintekhez tartozó autók esetén 8 fokozatú manuális mód is rendelkezésre fog állni. Továbbá a Subaru EyeSight nevű vezetéstámogató és biztonsági csomagja mindhárom változatban az alapfelszereltség részét fogja képezni.

A hatodik generációs Impreza kapcsán hozzá kell tenni, hogy a fejlesztést nem a nulláról kezdték, a már létező Subaru Global Platformot reszelték tovább a mérnökök, ami így kapott egy teljesen új belső vázát és egy extra strukturális ragasztást is.

Ennek eredményeképpen az új Impreza 10%-kal lett merevebb, mint a közvetlen elődje, ami kimagasló fejlesztésnek mondható. Kívülről viszont nem történtek nagy változások, az Impreza lényegében a nemrég bemutatott Crosstrek személyautós változata, kevesebb fekete műanyaggal és szelídebb hűtőráccsal. Ezen nem is kell annyira meglepődni, hiszen mostanában a gyártók egyre jobban egységesítik a típusok megjelenését annak érdekében, hogy ezzel is csökkentse az előállítás költségeit.

A bemutatón az autó menetdinamikájáról nem közöltek pontos adatokat, de a boxer alacsony súlypontja mellett a WRX-ből származó kormányozás is hozzátesz a vezetési élményhez. Továbbá az RS csomaghoz a sportos kiegészítőknél túl, illetve az RS jelvény mellett számos érdekes extra is tartozik, ilyen például a 18 colos felnigarnitúra, a tíz irányban állítható, fűthető első ülések, valamint a vezeték nélküli Apple Carplay/Android Auto is. Az új Impreza a képek tanúsága alapján a beltér felépítésében is követi a többi Subarut, a hangsúly itt is az álló tájolású 11,6 hüvelykes kijelzőn van, ami sajnos a legtöbb kezelőszervet is magában foglalja. Azaz ismét egy olyan autót kell szembenéznünk, amelyen minden egy képernyőről kell irányítani, vagy lehet, hogy a klímátállításhoz még egy almenübe is be kell lépni. Viszont ezt is meg kell szokni, mert egyre több gyártó minden funkciót a képernyőn megjelenő szoftverbe integrál. Arról inkább ne beszéljünk, hogy ez mennyire nevezhető biztonságosnak.

A Subaru egyelőre nem közölt árakat, viszont, ha figyelembe vesszük a globális szintű rekordméretű inflációt és az egyéb gazdasági nehézségeket, akkor már most borítékolhatjuk, hogy a többi új modellhez hasonlóan – márkától függetlenül – a hatodik generációs Impreza is drágább lesz az elődjénél.

Futurisztikus koncepcióautót mutatott be a Toyota

Nagyon úgy fest, hogy a világ legnagyobb autógyártója azt vette a fejébe, hogy lehetetlen nevű autót fog bemutatni. Elég csak a bZ4X-re gondolni, aminek a neve egyrészt egy nyelvtörő is lehetne, másrészt elég nehéz megjegyezni, illetve nem összekeverni a karakterek sorrendjét. A Los Angeles-i Auto Show-n pedig egy kimondottan hosszú nevű autóval álltak elő, a Toyota bZ Compact SUV Concepttel. A Toyota menségére hozzá kell tenni, hogy könnyebben megjegyezhető az írott változat alakja, mint a már emlegetett

bZ4X esetében. De lássuk, miről is van szó.

Egy elektromos autó, erre utal a bZ név, ami kis méretű SUV formatervet kap – Compact SUV –, ami egyelőre csak egy koncepció – Concept –, vagyis nem tudni, hogy mikor lesz belőle valóság, már ha egyáltalán lesz.

Ennél több információt nem is árultak el, így lényegében semmilyen technikai támpont nincs. Nem beszéltek sem a hajtásról, sem a teljesítményről, sem a platformról. Így csak az autó külsőjéről lehet beszámolni, ami a ha-

Toyota bZ Compact SUV Concept beltér

Forrás: Toyota

Toyota bZ Compact SUV Concept

Forrás: Toyota

tározott élekeknek és vonalvezetésnek köszönhetően egyszerűen megjegyezhető. Akár a C-HR modernebb átíratként is lehet hivatkozni a bZ Compact SUV Conceptre.

Ami a belteret illeti, egy nagyon letisztult formavilággal találkozunk, aminek a kialakításában a gyártó elmondásai alapján nagy szerepet kaptak a növényi alapú és újrahasznosítható anyagok. Továbbá a beltérben két hajlítot kijelző is helyet kapott, amibe min-

den funkciót belepakoltak, így fizikai kezelőszerv alig került a tanulmányautóba. Viszont a Toyota azt állítja, hogy a hangvezérlést magas szintre fejlesztették, ami megkönnyíti a vezetés közben a funkciók kezelését. Az autóban szintén jellegzetesnek mondható a lapított kormánykerék, illetve a teljesen sík padló és a ferde oszloppal megtámasztott műszerfal is.

Szubjektív gondolatok Bolyai János születésének 220. évfordulójára

Oláh-Gál Róbert

Tanúi lehetünk a jelenségnek, hogy évről évre csökken az érdeklődés Bolyai János igazi matematikusi teljesítményének a megismerése iránt. Jómagam 1982-től vettem részt rendszeresen a Bolyai János születésének megünneplésére rendezett ünnepeken, amelyeket tízévente tartanak, sajnos idén elmarad.

1982-ben, Bolyai János születésének 180. évfordulója alkalmából – nagyon szerényen – összegyűlt néhány matematikus a Bolyai Farkas Líceum egyik termében, és szinte ad hoc tartottunk egy szerény román nyelvű megemlékezést. (Nem is tudom, hogy én mint fiatal frissen végzett tanár hogyan kerültem a nagyok társaságába, de ott volt dr. Gheorghe Farcas, dr. Adrian Petrescu az almérnöki főiskoláról, dr. Szilágyi Miklós, dr. Weszely Tibor, dr. Páter Zoltán, Kirsch Márta tanárnő és jómagam). Akkor még tombolt a kommunizmus, minden rendezvényt a Párt jóvá kellett hagyjon, és egy magyar nyelvű megemlékezés szinte elképzelhetetlen volt. Tény, hogy a Babeş–Bolyai Egyetem is rendezett egy szerény matematikai tudományos szimpóziumot.

1992-ben, már az új világban, Kolozsváron az EMT szervezett egy nagyszabású ünnepséget, amelyen én már teljes jogú meghívottként vehettem részt, mert akkor már írtam egy nagy érdeklődést keltő cikket a Bolyaiak évszázados családfájáról.

2002-ben elérkeztünk Bolyai János születésének 200. évfordulójához, és méltó módon megemlékezett az MTA Budapesten, igen szép rendezvényeket szerveztek Marosvásárhelyen is, főleg az EMT marosvásárhelyi fiókszervezete, és Kolozsváron a Babeş–Bolyai Egyetem. Igazi, méltó megemlékezések voltak.

2012-ben már megint elhalványult az ünnep, de az igazsághoz tartozik, hogy még 2010-ben az MTA, a Sapientia EMTE és főként a veszprémi Pannon Egyetem anyagi támogatásával egy nagyszabású ünnepséget szervezett Bolyai János halálának 150. évfordulójára. Így érthető, hogy a 2012-es megemlékezésre már elfogyott mind a lelkesedés, mind az anyagi háttér.

És itt vagyunk 2022. december 15-e küszöbén, és már nem is érdekel senkit ez a dátum... Igaz, elhunytak a legkiválóbb Bolyai-kutatók: dr. Kiss Elemér, dr. Weszely Tibor, dr. Benkő Samu, Magyarországon dr. Ács Tibor, dr. Prékopa András, és így, ha nincsenek lámpagyújtogatók, kialszik az emlékezés fénye is.

Néhány érdekes dolog: Az UNESCO 2023-at Bolyai-emlékévének nyilvánította abból az alkalomból, hogy 2023. november 3-án lesz 200 éve, hogy Bolyai János megírta édesapjának a híres temesvári levelét, amiben tudósította apját, hogy semmiből egy új, más világot teremtett. (A székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum ebből az alkalomból rendez egy nagyszabású látvány- és multimédiás kiállítást Bolyai János emlékére. Mentségemre legyen mondva Sándor József székelyudvarhelyi-farcádi kollégámmal írtunk egy kis könyvet: *Szemelvények a Bolyaiak matematikai jegyzeteiből*, Kiss Elemér munkásságát követendő, ezt a Communias Alapítványnak köszönhetően ki is tudjuk adni Bolyai János születésnapjára.) És még érdekes dolog, hogy Magyarországon, a 2021-ben Kossuth-díjjal kitüntetett dokumentumfilm-rendező, Gulyás Gyula egy átfogó filmet forgat Bolyai János emlékére. Álljon itt – mementóként! – egy elképzelt párbeszéd a két nagy matematikus, Farkas és János, apa és fiú között arról, hogy mi is volt az igazi nagy eszméiség, ami összekötötte és naggyá tette őket.

1855 utáni jelenet. János már elvált Orbán Rozáliától, Dénes fia lassan 18 éves, de nincs tehetsége a matematika iránt. Farkas nem ismeri el Dénest unokájának.

Az 1848-as forradalom után vagyunk, miután mindketten elolvasták Lobacsevszkij német nyelven kiadott művét.

J.: Édesapám, most, hogy elolvashatta az orosz szerzőnek álcázott Gauss-művet, beláthatja, hogy az én eszmém teljesen helyesek, és így ezt a párhuzamossági posztulátumkérdést végleg lezárhatjuk a tudományban.

F.: Jaj, fiam, megint kételkedsz Gauss tisztességében és az én jó szándékomban is.

J.: De azt csak beismeri édesapám, hogy kétely volt magában eszmém helyességét illetően?

F.: Fiam, igen, abban igazad volt, hogy mikor először elolvastam a Tértudományodat, nem voltam abban teljesen meggyőződve, hogy ezzel végérvényesen megoldottad ezt a 2000 éve nyitott kérdést. Hogy ezzel te kivágtad a Geometria testéből és szervezetéből ezt a fekélyt! Végül is Eukleidész óta tisztázni szerettük volna ezt a hosszú megfogalmazást:

„És hogy ha két egyenest úgy metsz egy egyenes, hogy az egyik oldalon keletkező belső szögek (összegeben) két derékszögnél kisebbek, akkor a két egyenest végtelenül meghosszabbítva találkozzék azon az oldalon, amerre az (összegeben) két derékszögnél kisebb szögek vannak.”¹

Vajon posztulátumnak kell-e tekintünk, vagy bizonyításra váró tételnek? És hogy ezzel a te eszméiddel egy új geometriát teremtettél, hát ezt a tudományos világ is nehezen fogja befogadni. Csak Gauss ítélete és nagyon magvas dicsérete győzött meg valamennyire...

J.: (Iróniával) Amelyben azt írja, hogy végül is magát kell megdicsérje. És az érdem az övé!

F.: Ne légy igazságtalan, Gauss azt írja, hogy nagyon örvend, hogy ezt régi barátjának fia oldotta meg.

J.: És Mentovich a Nemzeti Társalkodóban azt írja, hogy Gauss úgy véli, hogy ezt mi együtt ketten csináltuk, hogy ezt mi együtt írtuk volna...

F.: Talán szégyelled apádat? Vagy tagadod, hogy én oltottam beléd ennek a kérdés tisztázásának korszakalkotó fontosságát? Nem te írtad nekem, még 1823-ban, hogy úgy érzed, mintha az én folytatásom volnál...?

J.: (Keserűséggel) Régi szép gyermekideálok. Oh, áldott ifjúságom, amikor még édesapám is őszinte szeretettel nevelt és buzdított, hogy aki megoldja ezt a problémát, az akkora gyémántot érdemel, mint a Föld... És mi lett a jutalmam? Megvetés és száműzetés az atyai házból, édesapám és anyai örökségemből is kiforgatott... Be szándékozott perelni, hogy a Domáldon való gazdálkodásommal magát megkárosítottam, nem engedett megnősülni, közutalat tárgyává tett...

F.: Jaj, fiam, minden sérelmedet most rám zúdítod. Elhibázott életed lelki szennyét mind a nyakamba öntöd? Elfelejtetted, hogy mivel tartozol édesapádnak? A harmadik parancsolatról is megfelelkezel: Atyádat és anyádat tiszteld!

J.: (Kissé emelt hangon) Hát édesapám jöhet az erkölcsi prédikációival, igaz, hogy maga indított el ezen a gyötrelmes pályán, magáért lett szenvedélyem, életem célja és eszköze a matézis, de elbotlásomnak, felfedezésem el nem ismerésének is maga az okozója.

F.: Jaj, jaj, fiam, hogy is vádolsz meg engem ezekkel a szavakkal?

J.: Hát elfeledkezik édesapám arról, hogy Bolyai Antal halála után még a bolyai rokonokkal is összeszövetkezett, hogy engem kitagadjon?!

F.: (Felemeli a hangját) Nem kitagadni akartalak, csak ítélőképességed megvonásától...

J.: (Hevesebben) Igen, ami még nagyobb szégyen lett volna számomra, hogy gyámság alá helyezzenek. Akárcsak előtte, mikor a domáldi gazdálkodásom ellen akart perbe fogni... De szerencsére az osztrák igazság-

A két Bolyai szobra Marosvásárhelyen

Fotó: Nagy Tibor (archív)

szolgáltatás mindkét esetben nekem adott igazat, mert hál' Istennek, még nem veszett ki teljesen az igazság...

F.: (Kis szünet után békülékeny hangon) Fiam, meg kellene béküljünk, mi értelme van az állandó civakodásunknak...

J.: (Nyugodtabban) Hát lehetne róla szó, de édesapám elfogadja-e, elismeri-e Dénes fiamat? Elismeri-e, hogy az én fiam, és Bolyai familia utóda?

F.: (Nagyon keserűen) Jaj, fiam! A 700 éves Bolyai familia csillaga nagyon lehanyatlott. Valamikor királyi főemberek voltak, tekintélyes vagyonunk, kastélyunk volt, és nézd, mivé lettük: földet túró férgek... Semmivé lettünk.

J.: Csak ne keseregjen ezen, édesapám, mert még feljön a Bolyai familia csillaga!

F.: (Kis nevetéssel) Hogyan fiam, hogyan és mikor? (Kis szünet után) De nézd csak ezt a tételt a tökéletes számokról:

Ha egy tökéletes szám y^x alakú, hol x, y prímszámok, akkor ha $n = 1$, akkor $y = 3$ és $x = 2$, ha pedig $n \geq 2$ esetén $y = 2$, $x = 2n+1-1$, ahol $2n+1-1$ prímszám.

(Egy számot tökéletesnek nevezünk, ha osztóinak összege egyenlő a számmal, például $6=1+2+3$, és $28=1+2+4+7+14$. És egy számot prímszámmak nevezünk, ha 1-en és önmagán kívül nincs valódi osztója.)

Tudnád-e bizonyítani?

J.: Ezt mélyebben át kell gondoljam, talán sikerül igazolnom, ha helyes a kijelentés.

F.: Látod, fiam, ilyen feladatokon kell mi beszélgeznünk.

J.: De szép is lett volna, ha mi csak matematikai kérdésekről vitatkoztunk volna, és édesapám legalább anyai örökségemet kiadja. (Ismét egy fokozódó szóváltás következik.)

F.: Százszor elmondtam, fiam, hogy a Bécsi Katonai Akadémián való tanítástod 8000 rénes forintba került, többbe, mint az anyai örökséged.

J.: Igen, de arra a pénzt édesapám kiudvarolta Kemény Miklós bárótól és gróf Kendeffy Ádámtól.

F.: Igaz, fiam, de honnan is vehettem volna elő annyi pénzt, amikor is még élt szegény édesanyád. És ha te jól viselted volna magadat a mérnökkarban, akkor lehetőleg volna tanár a bécsi akadémián tiszter akkora zsoldal, mint az én professzori fizetésem.

J.: Betegség miatt nyugdíjaztak le, nem a viselkedésem miatt, ahogy az írva nagyon a minősítési lapomon.

F.: Hát te egészséges, erős fiatalember voltál, nem is tudom, hogy lettél ilyen beteges...

J.: Hát annak okozója maga és a nagy halhatatlan Gauss. Maguk tettek engem padlóra.

F.: Jaj, megint milyen igazságtalan és hátlatlan vagy.

J.: Igen, ha az igazat mondom, mert az igazság nagyon fáj édesapámnak.

F.: (Ismét békés hangon) Fiam, nézd, megírtam életem hatyúdát, a *Kurzer Grundriss eines Versuchs*-t, s benne milyen szépen írok a te felfedezéséről.

J.: Igen, 23 év késéssel, amikor már Gauss is halott.

F.: Így legalább az orosz mellett hallani fognak a te felfedezéséről is.

J.: Igen, talán majd 100 év múlva felismerik művem jelentőségét. Talán majd az utókor felment a sok hamis vád alól, talán majd valóban dicsőséget hozok szegény elárult és megvetett nemzetünkre. Talán, talán...

Én végül is nem vagyok elkeseredve, mert részesültem a megismerés és a tudományos alkotás örömeiben, és bepillantottam a világ-mindenség szerkezetébe. És ha ezt mások is megértik, akkor talán megvetett és megaláztatott életem nem is volt hiabavaló.

Legyen ez a zárszava az én szubjektív megemlékezésemnek.

¹ Eukleidész: Elemekből az 5. posztulátum.

Filozófiai esszépályázat IX–XII.-eseknek

2023-ban is várjuk IX–XII. osztályosok jelentkezését a középiskolás diákok számára kiírt filozófiai esszépályázatra. Ezúttal a következő szövegeket ajánljuk az érdekeltek figyelmébe:

1) „Hogy egyáltalán felfogja [a vadember a társadalmat] [...], meg kellene tanulnia, hogy léteznek emberek, akik örülnek, ha magukra vonhatják a többiek figyelmét, és akkor boldogok, ha mások boldognak tudják őket, nem akkor, ha saját tapasztalásuk szerint azok. Ebben áll az összes különbség valódi oka: a vadember önmagában él, a társas ember mindig kívül áll önmagán, és csak a többiek véleményében képes élni, úgyszólván csak az ő ítéletükből szerez tudomást tulajdon létezéséről. Nem tartozik tárgyamhoz, hogy kimutassam: ez az állapot közönyössé tesz jó és rossz iránt, noha bőven szüli az erkölcsi szónoklatokat; mindent látszattá változtat, s így álca és játék lesz minden, a becsület, a barátság, az erény, gyakran még a bűn is, mert végül megtalálják a nyitját, hogyan lehet dicsőséget szerezni vele; egyszóval mindig másoktól kérdezzük meg, hogy mik vagyunk, soha nem merjük önmagunknak feltenni a kérdést, s miközben annyi filozófia, emberség, udvariasság és fennkölt elv övez bennünket, nem jut más nekünk, mint család és hiú burka a becsületnek, amelyből az erény, az észnek, amelyből a bölcsesség, és az örömmel, amelyből a boldogság hiányzik.” (Jean-Jacques Rousseau: *Értekezés az emberek közötti egyenlőtlenség eredetéről és alapjairól*)

2) „Mivel a fogalmak hiánytalan rendje nem azonos a létezővel, az esszének nem célja a zárt, deduktív vagy induktív felépítés. Főként az ellen a Platón óta meggyökeresedett doktrína ellen lázzad fel, amely

szerint a változó, az átmeneti nem méltó a filozófiához; fellép a mulandóval szembeni régi igazságtalanság ellen, amely azt újra és újra elítéli a fogalomban. Az esszé visszariad a dogmának attól az erőszakától, amely szerint ontológiai méltóság illetné meg az absztrakció eredményét, az általa jelölt individuumokkal szemben [az] időben változatlan fogalmat.” (Theodor W. Adorno: *Az esszé mint forma*)

Lehetőség van rá, hogy aki akar, nemcsak magyarul, hanem idegen nyelven (pl. angolul) írt dolgozattal is pályázhasson. A szövegek angol nyelvű változata megtalálható honlapunkon. A pályázat résztvevői ezúttal a 2022/2023-as tanév IX–XII. osztályos tanulói lehetnek.

A 3-8 oldal terjedelmű pályaműveket e-mailen, aláírás nélkül a következő címre kell küldeni: esszepalyazat.kmf@gmail.com. Beküldési határidő: 2023. április 9. A pályázatok értékelése után az esélyes/nyertes pályamunkák szerzőitől elkérjük személyes adataikat (név, iskola, osztály), kapcsolattartási információikat (lakcím, telefon), valamint felkészítő tanáruk nevét. A pályamunkákat díjazzuk. A díjak: I. díj 500 lej, II. díj 300 lej, III. díj 200 lej. A pályamunkák szerzőit szívesen látjuk a BBTE filozófia szakának hallgatói között.

Az eredményhirdetésre Kolozsvárt, a BBTE Filozófia Tanszékén kerül sor a 2023. április 22-én megszervezésre kerülő *filozófus nyílt nap* alkalmából. A pályázokat e-mailben értesítjük a pályázat eredményéről.

További információk a pályázatról a <http://filozofia.hiph.ubbcluj.ro/esszepalyazat> honlapon található. (*A Filozófia Tanszék közleménye*)

Megállapodás a legnagyobb vállalatokra vonatkozó minimumadóról

Az uniós tagállamok elvi megállapodásra jutottak arról, hogy EU-szinten végrehajtják a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) nemzetközi adózási reformjának 2. pilléréként ismert, a multinacionális vállalatokra vonatkozó minimumadóról szóló irányelvet – tájékoztatott az uniós tanács keddi hajnalban.

Az OECD javaslatára 137 ország állapodott meg arról, hogy 2022 végéig saját adószabályaikba ültetik a globális minimumadót, ami 15 százalékos minimális társasági adókulcs kivetését jelenti a nagy multinacionális vállalatokra.

A keddi tanácsi tájékoztatás szerint uniós tagállamok állandó képviselői azt ajánlják a tagállamokat to-

mörítő Tanácsnak, hogy írásbeli eljárás útján fogadják el az irányelvet, melynek hatékony végrehajtása korlátozni fogja a társaságiadó-kulcsok terén folyó negatív versenyt.

Az új jogszabály a legalább 750 millió eurós összesített éves árbevétellel rendelkező nagy multinacionális és belföldi vállalatok nyereségét legalább 15 százalékos kulccsal adóztatja. Csökkenteni fogja az adóalap-erőző és a nyereségátcsoportosítás kockázatát, és biztosítani fogja, hogy a legnagyobb multinacionális vállalatok megfizessék a társasági adó elfogadott globális minimális kulcsát – írták.

Az irányelvet a tagállamoknak 2023 végéig kell átültetniük nemzeti jogrendjükbe – tették hozzá. (*MTI*)

Az EB kompromisszumot sürget a tőzsdei gázárplafon bevezetésére

Az Európai Unió tagországainak kompromisszumot kell kötniük annak érdekében, hogy az EU egészére vonatkozó közös megállapodásra jussanak a holland gáztőzsdén, a TTF határidős piacára vonatkozó árplafon bevezetéséről – jelentette ki az Európai Bizottság energiaügyi biztosa Brüsszelben kedden.

Kadri Simson az energiaügyi tanács rendkívüli ülését megelőzően újságíróknak nyilatkozva hangsúlyozta, minden tagállamnak rugalmasságot kell mutatnia, és képesnek kell lennie arra, hogy bizonyos kompromisszumokat javasoljon az európai gázárak mérséklését jelentő javaslat elfogadására.

Jozef Sikela, az Európai Unió Tanácsa elnökségét betöltő Csehország ipari minisztere az ülésre érkezve azt mondta, az Európai Unió tagországainak dönteniük kell, hogy készek-e megállapodni az EU egészére kiterjedő tőzsdén jegyzett gáz árának plafonjáról.

„Egyedül az energiaügyi minisztereken múlik, hogy megmutassák, készek-e megállapodásra jutni” – fogalmazott.

A miniszter azt mondta, hogy a cseh elnökség a 220 eurós megawattóránkénti gázzal „megvalósítható” javaslatot tett le az asztalra, amely kezeli a tagországok gázárplafonnal kapcsolatos aggodalmait. A gáz-szerződésekre vonatkozó dokumentum olyan biztosítékokkal is rendelkezik, mint például annak lehetővé tétele, hogy az EU azonnal felfüggesztesse a felső árhatárt, ha nem kívánt következményei vannak – mondta. Az intézkedés csak akkor lépne életbe, ha

az első hónapban kötött szerződés esetében három-öt napon keresztül az árak meghaladják a megawattóránkénti 220 eurót.

Ha kedden nem sikerül megegyezésre jutni, az energiaügyi miniszterek december 19-én újra összeülnek – tájékoztatott a cseh miniszter.

Agnes Pannier-Runacher, az energetikai átállásért felelős francia kormánytag a tanácsülésre érkezve azt mondta, országa támogatja a tőzsdei árplafon bevezetését, fő célja ugyanis a „pénzügyi piacok stabilitásának biztosítása”.

Az Európai Bizottság október közepén mutatott be javaslatot a magas energiaárak visszaszorítása és az energiaellátás biztonságának szavatolására. A brüsszeli testület árkorrekciós mechanizmus kidolgozását szorgalmazta, amely révén dinamikus árplafon lenne kialakítható a TTF gáztőzsdén lebonyolított ügyletekre vonatkozóan. Az elképzelés szerint a dinamikus limitnél magasabb áron történő tranzakciók nem lennének lebonyolíthatók a TTF-ben, ami segít elkerülni a szélsőséges volatilitást és a túlzott árakat.

Az új vészhelyzeti rendelethez kapcsolódó javaslatában a TTF holland gáztőzsdén érvényes árkorlátozó mechanizmusok bevezetése mellett a magas gázárak kezelésére és az ellátásbiztonság szavatolására közös uniós gázvásárlást, átlátható infrastruktúra-használat, a tagállamok közötti szolidaritással kapcsolatos új intézkedések, valamint a gázkereslet csökkentésére irányuló folyamatos erőfeszítések szerepelnek. (*MTI*)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszeletést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18049-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (18086-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Nem múlnak ők el, akik szívünkben élnek, hiába múlnak hetek, hónapok, évek. Életed elszállt, mint a virágillat, emléked ragyog, mint a fényes csillag. Kegyelettel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk december 14-én id. JÁNOSI ISTVÁNRA halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Rá emlékező szerettei. (18094-I)

Ezelőtt két évvel, 2020. december 14-én ragadott el a kegyetlen halál szeretteid köréből. Drága MARI, emlékedet örökké őrzi édesanyád, Irén, leányod, Marica és férjed, Jancsi. Nyugodj békében! (sz.-I)

Elvesztettük azt, akit annyira szerettünk. Üres már a lakás, nincs, akit hazavárjunk, ezért nem jön sokszor szerelmünkre álom. Fájó szívvel emlékezünk december 14-én a drága feleségre, édesanyára, nagymamára,

SCRIDON IRMÁRA halálának fél éves évfordulóján. „Tudom, búcsú nélkül oly messzire mentem, tudom, hogy megsirattok gyakran engem.

Nyugodjatok bele, most már nincs mit tenni, ahol én vagyok, onnan nem lehet hazajönni. Szerettem volna még köztetek lenni, de a halál legyőzött és el kellett menni.” Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (18104-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy az iszlói

LŐRINCZI GÉZA

szerető férj, édesapa, nagypapa és dédnagypapa, a Maros Megyei Építkezési Tröszt (TCM) egykori kőműves dolgozója, 2022. december 12-én éjszaka, életének 91. évében, békés körülmények között megtért Teremtőjéhez.

Temetésére december 15-én, csütörtökön 13 órakor az iszlói római katolikus temetőben kerül sor.

Végtelen szeretete, szorgalma és minden körülmények között megőrzött tisztessége örök példamutatás marad számunkra. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (sz.-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, szomszédoknak, barátoknak, ismerősöknek, akik BORSOS ELIZA temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek, részvételükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek és a nehéz percekben mellettünk álltak. A gyászoló család. (18112-I)

Elvesztettük azt, akit annyira szerettünk. Üres már a lakás, nincs, akit hazavárjunk, ezért nem jön sokszor szerelmünkre álom. Fájó szívvel emlékezünk december 14-én a drága feleségre, édesanyára, nagymamára,

SCRIDON IRMÁRA halálának fél éves évfordulóján. „Tudom, búcsú nélkül oly messzire mentem, tudom, hogy megsirattok gyakran engem.

Nyugodjatok bele, most már nincs mit tenni, ahol én vagyok, onnan nem lehet hazajönni. Szerettem volna még köztetek lenni, de a halál legyőzött és el kellett menni.” Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (18104-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TORDAI CÉG** alkalmaz MÉSZÁROST, TÖLTŐNÖT és a beles-műhelybe SZEMÉLYZETET. Tel. 0744-644-026. (23317)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

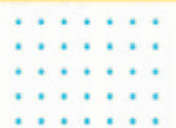
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Válasszon aktuális ajánlataink közül!

25% KEDVEZMÉNY A KÉKFÉNYSZÜRŐS LENCSEKRE,
vagy 15% a szemüvegkeretekre!

www.doraoptics.ro

SZÁSZRÉGEN
(Libertății)

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

MAROSVÁSÁRHELY
(Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES

Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON

Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA

Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

MAROSLUDAS

Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7.
0735 786 853

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

SEGESVÁR

Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

therezia

Mezőpaniti tejtermékek...

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelteket az „Útpadka aszfaltozása a DJ135 megyei úton, Marosvásárhely - Nyárádmagyarós - Sóvárad” projekt környezetvédelmi engedélye kibocsátási kérelmének a benyújtásáról, amelyet kivitelezésre javasoltak Maros megyében, Jedd község, Jedd, Kebeleszentivány, Kebele falvakban, Nyárádszereda város, Kísszentlőrinc, Székelysárd, Székelytompá falvakban, Székelyberében, Nyárádmagyaróson, Sóváradon.

A javasolt projektre vonatkozó információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén hétfőn 9:00-15:00 óra és keddtől péntekig 9:00-12:00 óra között, valamint a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén hétfőtől péntekig 8:00-16:00 óra között.

Az érdekeltek megjegyzéseit a Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. postacímre, elektronikus levélben az office@apmms.anpm.ro címre vagy a 0265-314-985-ös faxszámra várják.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

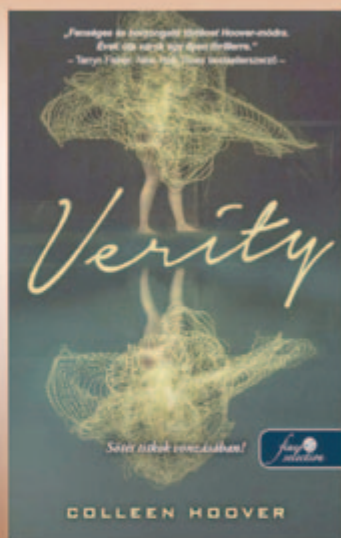
Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Colleen Hoover
Talán mégsem

Jégvarázs
365 mese

Colleen Hoover
Verity

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro